

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 3 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasábos petit sor egyszer 30 fill.
minden következőnél 15 fillér.

Nyíltkor sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Péntek, október 17.

Mai számunk főbb közleményei:

Vezércikk: Az osztrák képviselőház meg-
nyitása.

A képviselőház ülése.
A civillistát fölemelik.
Aradi löversenyek.
Miniszterválság Ausztriában.
Elhagott lókötbanda.
Növendékek képtárlata.
A trónörökös fia.
Látogatás Weitzer övezvényénél.
A becsületes sikkasztó.
Insultált katonatiszt.
Megakadályozott családirítás.
Egy pár eszma miatt.
A civis leánya.
A kedves apáca-nénik.

Tárca: Hamupipőke. Irta: Nobel T.

Csarnok: Jegyzetek az aradi vár ostromá-
ról. Irta: Galsai Kovács Ernő.

Az osztrák képviselőház
megnyitása.

Budapest, október 16.

Ma megnyitották az osztrák képviselő-
házat, mely esemény nagy mértékben ér-
dekelheti a magyar közönséget is, miután
körülbelül ott fog eldőlni közgazdasági
helyzetünk mikénti alakulása.

A mai ülésen Böhm-Bawerk pénzügy-
miniszter nyújtotta be az 1903. év költ-
ségelőirányzatát, továbbá a véderőtör-
vényben megállapított évi ujoncjutaléknak
az 1903. évre való kiterjesztéséről és a
póttartalék utolsó három évfolyamának a
tettleges szolgálatra való felhasználásáról.

Tehát budget és véderő javaslatok ép
ugy, mint nálunk; ezek most a legsürgő-

sebb elintézni valók, mert a beszerzett új
ágyuk létszámszaporítást igényelnek és
ez a póttartalék révén lesz eszközölve.

Csak legyen rá jó idő! mert a nyelv-
kérdés javaslata, melyet Körber miniszter-
elnök készített az osztrák pártok kibéki-
tésére, úgy látszik, nem talál valami na-
gyon lelkes fogadtatásra. A dolog külön-
ben már magában is a legnehezebb prob-
lémák közé tartozik, mert a nyelv a
legdrágább kincse az embernek. Első sor-
ban a nyelv az, ami az embert a többi
teremtények fölé emeli, azonkívül pedig
a nemzeti jellegét adja meg.

Ezért az Ausztriában dúló nyelvkérdés
jelentőségét sem szabad kicsinyelnünk,
mert a valóságban beláthatlan érdekek
fűződnek a nyelvhez. De midőn ezt elis-
merjük, akkor másrészt azt sem szabad
figyelmen kívül hagyni, hogy nemcsak
minden ambiciónak, hanem minden szük-
ség kielégítésének is kell, hogy határa
legyen, az adott viszonyokban, vagy leg-
alább azokban a viszonyokban, melyeknek
előidézése a lehetőség körén belül fekszik.
Körber miniszterelnök — úgy látszik —
ebből az alaptól indult ki, midőn javas-
latait fogalmazta, melyekkel a nyelvkér-
dést Cseh- és Morvaországban rendezni
akarja. E javaslatok főleg a létező szük-
ségeknek, illetve a népszükségességeknek
szándékoznak eleget tenni, és úgy a szlávok,
mint a németek köszönetét egyenlő
mértékben nemcsak megérdemelnék, de
meg is találnák, ha szóvivőik valóban
csak a szükségességek kielégítését tartanák
szem előtt s nem törekednének oly

vágyak teljesítésére, melyeket csak a
másik néptörzs rovására lehet megvalósi-
tani.

Csak így lehet megérteni, hogy a cse-
hek Körber javaslatait még diszkutálha-
tónak sem tartják s hogy a németek
nincsenek velük megelégedve. Mégis té-
ves lenne a pártférfiak első nyilatkoza-
taiból fiaszkót jósolni. Hiszen szinte cso-
dának kellene történni, ha első dobásra
oly formát lehetne találni, mely mind a
két fél kielégített helyeslésével találko-
zónék. Még ha a megelégedés meglenne
is, annak nyilvánítására nem lehetne szá-
mitani. Ezt a taktika tiltja, mert az egyik
párt nem tudhatja előre, hogyan fog a
másik nyilatkozni, és mert minden eset-
ben nyitva akarják maguknak tartani azt
a lehetőséget, hogy még több engedményt
érjenek el. Jó lesz tehát, ha az ügy to-
vábbi folyását megvárjuk s nem alko-
tunk magunknak elhamarkodva végité-
letet.

Csak azt sajnáljuk, hogy ez a belső
osztrák kérdés a kiegyezéssel és a kö-
tendő kereskedelmi szerződésekkel kapcsola-
tos. Ez összekoveredés folytán nem ki-
sérhetjük itt Magyarországon az osztrák
miniszterelnök kísérletét azzal a tárgyila-
gos érdeklődéssel, melyet élvezhetnénk
akkor, ha a viszály elintézésénél nem len-
nénk érdekelve. Őszintén óhajtjuk, hogy
Körber fáradozásait siker kísérje.

Am hogy ha az ellenkező történik, és
beváltják a csehek ígéretöket a kilátásba
helyezett obstrukcióval és végleg munka-
képtelenné teszik a Reichsrathot, akkor,

TÁRCA

Hamupipőke.

— Mese az életből. —
Irta: Nobel T.

Egyszer volt, hol nem volt, mindenesetre
az Operenciás-tengeren innen, volt egy kicsiny
város egy nagy kastélyal, melynek az urát
hetedhét országon túl is Muki gróf néven is-
merték. Mivel pedig tudva volt róla, hogy szí-
ves vendéglátó, ha éppen otthon lelik, hát jöt-
tek is hozzá sűrűn az uri jópajtások. Még Ber-
gengóciának is — vagy minek hívták azt az
országot — eljött a hercege, hogy megnézze a
grófnak híres istállóját, melyben tündértájosok
arany jászolokból ették az ezüsthényű abrakot.
Főképen ezeknek a csodájára jött el a herceg,
s ha már ott volt, a házigazda megmutogatta
neki többi sok kincsét is és ráadásul elvitte az
erdejébe vadászni.

Öreg este volt már, mikor hazafelé igye-
keztek és szemükbe ötlött egy zöld lombokkal
koszoruzott ház, melynek kivilágított ablakai-
ból vidám hegedűszó hangzott, nyájasan kísér-
ve az estl légben uszó pecsenyeillattól.

— Ejnye bizony, itt valami lakzi van, —
mondá vigan a vendég. — Jó volna benézni
közéjük. Megtekintném, ha lehet, hogyan mu-

lat itt a nép. Kiváltképpen a híres nemzeti tán-
cot szeretném látni, még hozzá, ha szép leányok
lejtik.

— No, az nem is utolsó látvány — hu-
nyorgat a grófi vendéglátó. — Te, János, —
érinté hátba a kocsisát, — nem tudnád meg-
mondani, miféle céco van itt?

A János magyarzó beszédéből az tetszett
ki, hogy valami nőegylet táncol itt ma jóté-
kony célra.

— A mi nőegyletünk — mondja a gróf
tréfás arcintéssel. — Ha igazi parasztok
volnának, jobb szeretném. De ezeknek itt ha-
mis a billoguk: uraknak hivatják magukat.
Tudod, amolyan vegyes gyűjtemény: boltostól
és városi körmőlőtől fölfelé. Ezen a „fölfelé“
szón értsed a magam teremtményeit, a bér-
lőimet, meg a tisztartóimat. Szóval: pugrisok a
javából és ilyenek az asszonyaik is. A legtisz-
tességesebb módon megölhetnek valakit — az
unalmasságukkal.

De bármiképp beszélt is a nemes gróf az
ő jó barátjának, ennek mégis erősen kedve
szottyant megindulni a muzsikaszó után és itt-
mulatását valami kalandfélével fűszerezni. Hát
isten neki! térjenek be és látogatásukkal bol-
dogítsák a gyülekezetet. No, de erre támadt is
ám ezek között óriási ribillió!

A korcsmáros, aki épp egy pincetokot
emelt, mely java borokkal volt megrakodva:
azt nagy meglepetésében úgy a földhöz te

remtette, hogy csak úgy csörrent-loccsant. A
mire félelmetes gyorsasággal előrobogott az ő
gyöngéd fele és tüzhely lángjának, a megbot-
ránkozás és büszkeségnek hármass tűzétől fel-
hevítve, urának és parancsolójának a fejéhez
néhány díjmentes címet vágott. Aztán tisztos-
ségtudó nyájassággal betessékelte a ke-
gyelmes patrónust és vendéget a vigalmas te-
rembe.

Mintha bomba pukkadt volna szét közöt-
tük, úgy elszakadtak egymástól a belépők lát-
tára az éppen táncba fogott párok, a melyek né-
melyike egy koronát adott volna egy egérlyu-
kért, amelybe nagy szerény voltában belébuj-
hatott volna; — más része meg az életének
hátralevő részét, csak egy hüvelyknyiért is, a
melylyel többnek látszódnának.

— Am, hogy hamarjában sem az egyik,
sem a másik ilyenforma kívánság nem teljesül-
tett, bölcsen beérték vele, hogy hódulatukat
mély hajlongásokkal fejezzék ki, a mihez te-
hetsége szerint hozzájárult a fáraók művész
nemzedéke, ontván magából a kéz- és lábcsök
kedvelt szölamát, míg a gróf valamennyinek
kegyesen ácsit intve, fölkérte a mélyen tisztelt
társaságot: ne zavartatná magát további
mulatozásában, melynek vendégei és csendes
résztvevői kívánnak lenni. Nem is tovább,
csak míg egy szép csárdást végignéznek.

Rágyújtottak a barna fiúk s húzták, tüze-
sen, ragyogón! Szinte csillagokat szórtak a

ugy hisszük, még is csak ütni fog az a tizenkettedik óra, a mely véget vet azoknak a válságoknak, melyek hova-tovább a gazdasági tönk szélére juttatják a Monarchia mindkét országát.

A polgári perrendtartás. A képviselőház igazságügyi bizottsága a mai országos ülés után tartotta meg alakuló ülését, a melyen a kormány részéről *Plósz Sándor* igazságügyminiszter és *Mohay Sándor* államtitkár vett részt. A bizottság tavalyi elnöke, *Fabinyi Teofil* az elnökséget nem lévén hajlandó elfogadni, maga helyett elnökül *Hodossy Imrét* ajánlotta, akit a bizottság egyhangulag meg is választott. A bizottság jegyzőjeül *Nagy Mihályt* választották meg. A bizottság azután a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslat két előadójává ismét *Günther Antalt* és *Rabár Endrét* választotta. Egyszersmind elhatározta, hogy a polgári perrendtartásról szóló törvényjavaslatot már kedden tárgyalás alá veszi és folytatólagosan hetenként három ülésen, kedden, csütörtökön és szombaton tárgyalják.

Uj véderő-javaslatok. A képviselőház véderő bizottsága ma délelőtt az országos ülés után tartotta alakuló ülését, a melyen *Fejérváry Géza* háró honvédelmi miniszter volt jelen. A bizottság elnökévé *Podmaniczky Frigyes* bárót, előadójává *Minnich Aurélt* választották. A bizottság kedden veszi tárgyalás alá a honvédelmi miniszter által a képviselőház mai ülésén benyújtott törvényjavaslatokat.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 16.

A mai ülés előtt kellett megalakulniok a bizottságoknak, a Ház különböző termeiben. Volt is futkosás mindenfelé. Az egyik a pénzügyi bizottság: kereste, a másik az elnöki fogadót, a harmadik a tagtársait és ugyan időbe került, míg egy bizottság összeverődhetett.

A legmulatságosabb jelenetek az ülésteremben és a buffetben játszódtak le. Az előbbiben a közlekedési bizottságnak kellett megalakulnia, de negyed 11-ig csak *Perczel Dezső* volt jelen, a ki egyenként verbuválta össze társait. A buffetben pedig a földmívelésügyi bizottság volt alakulóban és a kik megjelentek, azok vidám sörözéssel fogták a munkához.

hurjaikból. S csakhamar forogni, perdülni kezdett a virágokkal felcífrázott helyiség; szinte beleszedült, aki nézte. Elkapta bizony a szétcsapó láng a derék hercegfiut is, a kiben fiatalabb vér pezsgett, mint a barátjában, — és átfogva egy pirosaimaképű leánykát, a ki táncos híján áldogált az ajtóban, bepördült vele a forogtagba. Ússe kő az ő kicsi országjának spanyol etikettjét! Nagyobb ur annál a hegedű, mikor ősnnyelvén szólal meg a természet.

Hogy aztán elhallgatott a zene, a herceg lovagiasan, vagy mondjuk inkább: némi dévajassággal hajolt meg a táncosnője előtt, csókot nyomva annak kerek kacsójára, mialatt éljének zugták körül mindkettőjüket. Majd az általános elragadtatás jeléül a „lady patronesse,” egy gömbölyded kisbirtokosné, a legédebb mosolyával sietett saját, malomkeréknyi bálányai csokrát ő hercegségének hódolattal átnyújtani, a mely kitüntetés azonban ez ijedten háritott el magáról, a táncosnőjére terelvé azt, mint akit jobban megillet.

No azt ugyan megillette az a hercegi kézből átvett virágcsokor. Erős illata lehetett, hogy úgy megbódult tőle.

Azt sem tudta, álmodja-e, hogy a bálányák körülveszik és üdvözlik, mint az „est csillagát.” A rózsaszínű ködben, mely a szemére bocsátkozott, észre sem vette a herceg távozását, csak azt látta, hogy a bálozó urak versenyeznek érte, hogy ugyanazon derék köré fűzhes-

Az ülés maga rövid volt, mégis volt érdekessége: *Apponyi* beszéde a kolozsvári ünnepéről, a mely beszédet alant szószerint adunk.

Derültséget keltett, hogy végül *Apponyi* elfelejtette a napirendet megállapítani és az ülés berekesztése után jutott ez eszébe. Ujból megnyitotta tehát az ülést és aztán végleg berekesztette.

Részletes tudósításunk itt következik:

(A kolozsvári ünnep.)

Elnök: *Apponyi Albert* gróf.

A kormány részéről jelen vannak: *Szél Kálmán* miniszterelnök, *Lukács László* és báró *Fejérváry Géza* miniszterek.

Az ülés megnyitása után

Apponyi Albert gróf elnök a kolozsvári ünnep dolgában a következőket jelenti ki: Kétségtelen, hogy nem csupán a kolozsvári ünnepélynél, hanem majdnem minden hasonló alkalomnál előfordul az a visszásság, hogy a képviselőház küldöttségéről, annak elhelyezéséről nem oly módon gondoskodnak, mely Magyarország nemzeti képviselete méltóságának megfelel. (Ugy van!) Ez egy állandó baj, melyet annál kevésbé lehet Kolozsvár városa közönségének felírni, miután abból az általános tájékozatlanságból ered, a mely e tekintetben fennáll és miután ezekre a visszásságokra nézve az illetékes tényezők Kolozsvárot a helyszínen már kifejezték sajnálkozásukat. Gondolom tehát, hogy ezen incidensek semmiben sem fogják zavarni azt a magasztos emléket, a melyet a kolozsvári nagy ünnep mindnyájunk kebelében hagyott és azt a benyomást, melyet Kolozsvár város közönségének hazafias lelkesedése mindnyájunkban keltett és mely az iránta való rokonszenvet fokozta. (Ugy van! Ugy van!)

Jövvőre azonban, t. Ház, gondom lesz arra, hogy hasonló, a képviselőház méltóságával ellentétben álló jelenségek habár csekélyebb jelentőségűek is, elő ne forduljanak. És így minden alkalommal, valahányszor a képviselőház testületileg vagy küldöttség által bármely ünnepélyen részt vesz, előzetesen fogok összekötésbe lépni a rendezőséggel, hogy minden ilyen visszásság elkerülése előre is biztosítva legyen. (Helyeslés.)

(Jelentések benyújtása.)

Bejelenti ezután az elnök, hogy a csongrádi és tápéi választókerületek képviselői jogának felfüggesztése iránt kiküldött bizottság beadta jelentését. A házszabályok szerint a bíráló bizottságokból 11 tagot sorsol ki holnap és ez a külön bizottság az ő elnöklete alatt fog tárgyalni. Holnap teszik le az esküt az új bírálók és az állandó összeférhetlenségi bizottság tagjai is.

Szél Kálmán miniszterelnök egy kisebb jelentést és az állami számszéknek az 1902 I. és II. évnegyedéről szóló póthitel és tulki-

sék a karjukat, amelyet egy igazi, eleven herceg fogott át.

Igy lett ezen az éjszakán bálkirálynő a kis Komp Juliska, a korcsmárosék piros-pozsgás leánya, a ki tulajdonképen a diszes vendégsereg kiszolgálására lett volna csak hivatta.

De ime, valóra vált a tündérrege, mely szól: Hamupipőkérről, a kit egy hercegi bálkirálynővé emelt.

A bálkirálynő szobája előtt, melyben az dicsőségének fáradalmait pihente másnap délutánig, csak lábujhegyen volt szabad lépdelnie a házbelleknek. Az anya féltve őrködött, hogy meg ne zavarják szép álmaiban „a család szerencsésjét.” Bár ennek különben az ilyen mulatságok után sok dolga szokott lenni a maradt rendtelenség eltakarításával, a mit ezuttal a a huga, *Zsófi*, meg az édesanyja végezték helyette is, nagy halkan, óvatosan, hogy zajt ne üssenek. Ha pedig az élénk mozdulatu *Zsófi* véletlenül mégis véteni talált a felebaráti kiméletesség szabályi ellen, az ép oly élénk mozdulatu anyai kéztől egy-egy értelmes hátbaütéshez jutott. Persze, hogy az anyai szeretetnek ilyen érzékeny tulbillenésétől el-eltrőtt az osto-ba leánynak a mécsé-e. De csak addig, míg végre maga is megértette, a mit az anyjától naphosszat hallott, hogy neki meg kell kimélnie a Julis nénjét minden durvább munkától, a mely a szépséget ronhatná. Hadd művelődjék inkább! Arra való a kölcsönkönyvtár. Csak ho-

adásokról szóló jelentését terjeszti be, a melyet a zárszámadási bizottságnak adnak ki.

Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter bejelenti az 1903. évi ujonctéviszám megállapításáról, továbbá az 1903. évben kiállítandó ujoncok megajánlásáról és a póttartalékosoknak a közöshadsereg és honvédség békelétszámának kiegészítése végett időlegesen leendő igénybeviteléről szóló törvényjavaslatokat.

Kiadatnak a véderő-bizottságnak.

(A zárszámadás.)

Molnár József előadó betérjeszti a számvévszék jelentését az 1900. évi állami zárszámadásról. Az előadó röviden összegezve elmondja, hogy a mondott évre ezerhatvan millió korona bevétel s ugyanannyi kiadás volt előirányozva. Ha az összes tényleges bevételeket vesszük, akkor 1196 millió korona volt az összes bevétel s 1088 millió korona az összes kiadás, a főlőleg tehát száztizenhárom millió. Más számítás szerint harmincöt s még egy más számítás szerint tizennyolc millió főlőleg mutatható ki. Jelentése végén indítványozza a referens, hogy a zárszámadás a tulkiadások és előirányzat nélkül való kiadások jóváhagyását mondja ki a Ház és adja meg a kormánynak a felmentést.

Madarász József: Régi szokás szerint kijelenti, hogy semmi olyat, a mi nem az önálló független Magyarországhoz tartozik, meg nem szavaz. Ebből a szempontból a felmentvényt meg nem adja.

(A kétszer bezárt ülés.)

A Ház jobboldala rövidesen megszavazta a jóváhagyást és a felmentvényt s ezzel a mai ülés napirendje ki volt merítve. *Apponyi* már bezárta az ülést, mikor hirtelen eszébe jutott, hogy elfelejtették megállapítani a holnapi napirendet. Kénytelen-kelletlen újra megszólalt tehát *Apponyi*:

— T. Ház! Kénytelen vagyok ujból megnyitni az ülést, mert figyelmeztettek, hogy a holnapi napirend nincs megállapítva.

Az elnök hamarosan megtette előterjesztéseit. Holnap eszerint a bizottságok megalakulását fogják bejelenteni s egyes bizottságokat fognak kisorsolni.

Apponyi: Ezzel most az ülést tényleg és végleg bezárom.

TÁVIRATOK.

A macedon mozgalmak.

Konstantinápoly, október 16. A szultán azon fáradozik, hogy *Ferdinánd* fejedelmet arra bírja, hogy ellátogasson Konstantinápolyba,

zogassa, olvassassa onnan azokat a finom életre oktató, remek szép, franciából átírt regényeket, hogy, ha eljő majd érte a vőlegénye, illő is legyen hozzá az aranyos hintóba.

Komp uram, az emberséges korcsmáros, az ő rest járásu eszével ugyan nem bírta fölérni az asszonynak azt a magasan szárnyaló próféta beszédét s a mennyire tőle tellett, káromkodott is ellene cifrán és pedig annál inkább, mert az üzlete kezdte megsínyleni, hogy a „hercegkisasszony” nem szolgálta ki a régi nyájas készséggel a borozó vendégeket, a kik részben elmaradoztak a hanyag, „leereszkedő” bánásmód miatt, részben meg nem szűkölködtek csufolódo megjegyzésekkel.

— Az irigység szól belőlük, — mondogatta ilyenkor az asszony, — mivelhogy az ő leányukra nem vetet szemet egy herceg. Meglátod, majd másképpen beszélnek ám, ha a herceg újra megjön.

— Gyün ám, gyün a fészkes... — fakadt ki a gazda. — És ha gyün, hát úgy kidobom, hogy a nyakát szegi.

— Dehogy dobod, dehogy is! — mond az asszony. — Azt se tudod majd megint, hogyan, merre hajolgass előtte! Különböben pedig, ha nem lesz az a herceg, hát lesz másik. És ha nem éppen herceg, lesz másféle ur. Mert az az egy látnivaló, hogy ez a mi lányunk nem termett akármi jött-ment számára. Ugy is kell

mert abban bizakodik, hogy ez a látogatás csillapítólag hatna a macedón mozgalomra. A fejedelem eddig nem adott határozott választ.

A amerikai kivándorlás.

Washington, október 16. Roosevelt elnök meghívására Mitchell tegnap Washingtonba jött és egy óránál tovább tanácskozott az elnökkel. Wright közmunkaügyi biztos is jelen volt a tanácskozáson. A tanácskozás után Mitchell a bevándorlási osztály főbiztosához ment, a kivel szintén tanácskozott. Azután még egyszer visszament Roosevelthez, a hol háromnegyed óra hosszat tárgyalt, azután pedig visszatért Wilkesba reba.

Kina vámtarifája.

Peking, október 16. A külügyi hivatal a hatalmasságok beleegyezésével utasította sir Róbert Hart ot, hogy az új vámtarifát október 31-éig léptesse életbe. A Portugáliával kötött szerződést aláírták. Portugália koncessziót kap Makaótól Kantonig építendő vasutra. A makaói vámhivatal elfogadja a jegyzőkönyv tarifázradékát.

A civillistát fölemelik.

(A legújabb törvényjavaslat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 16.

Két új törvényjavaslat van készülöben, az egyiket Budapesten, a másikat Bécsben készítik. A két törvényjavaslat előreláthatólag a civillistának két-két millió koronával való felemelését fogja maga után vonni.

Mint nekünk táviratozzák, a *Neue Freie Presse* holnapi száma erről az érdekes tervről a következőket fogja írni:

Bécsben és Budapesten, mint már említettük, a parlamenteknek törvényjavaslatot fognak előterjeszteni a civillista felemelése iránt. A felemelés mindkét állam részéről két-két millió koronát, összesen tehát négy millió koronát fog kitenni. Az 1903. évre szóló osztrák költségelirányzatban, melyet holnap terjesztenek be, az említett két millió már a „legmagasabb udvartartás” kiadási rovatában szerepel.

A civillista az 1867-iki kiegyezés előtti költségelirányzatban az egész monarchia részéről hét millió háromszázezer forintot tett ki. Az 1867 ik 12. magyar törvénycikk 7. sza-

kasza kimondja, hogy a király udvartartásának költsége nem közös ügy, hanem ezt a magyar törvényhozás külön engedélyezi. Ennek folytán a civillista követelményeit nem a kvóta kulcs szerint, hanem felében állapította meg Ausztria és Magyarország.

Az osztrák 1870-iki 26. törvénycikk Ausztria részéről 8 millió 650,000 forintban állapította meg a civillistát tíz évi időtartamra, azaz 1870. január elsejétől, 1879. december 31-éig. A magyar 1870-iki 5. törvénycikk hasonlólag intézkedett.

A megnövekedett igények következtében melyek a következő években a civillista iránt támasztattak, a kormány 1872-ben törvényja vaslatot szerkesztett, mely a civillistát egy millió forinttal fölemelni kéri és az 1872-iki 110. t. cz. a civillistát 1872. január 1-től 1879. december 31-ig 4 millió, 650,000 forintban állapította meg.

Mint hogy Magyarországon hasonló törvény lépett életbe és hasonló emelkedés történt, a civillista összesen 9 millió 800,000 forintra rugott. Ezt az összeget mindkét törvényhozás 1879. és 1889. években tíz-tíz évre tehát 1899. év végéig engedélyezte. Ezóta hosszabb ideje nem történt emelkedés és a civillistát, minden évben csak beállították a költségvetésbe.

A civillista fölemelését, melynek most megint tíz évre kell megtörténnie, mint 1872-ben az udvartartás megnövekedett igényeivel indokolják, és nem lehet tagadni, hogy ugy Ausztriában, mint Magyarországon egy csomó olyan kiadást a civillista fedez, melyek más államokban a miniszteriumok terhére esnek.

Aradi lóversenyek.

(A nevezések.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 16.

Október végén két nap minden esztendőben a turfé Aradon. Az aradi verseny-egyesület két napos meetingje a kiemelkedő alkalom, mely az idén e hó 25. és 26-ára esik.

A versenyekre a nevezéseket most zárták le, az aradi viszonyokhoz képest, jó eredményel. A futamok nem lesznek érdekesség híján, kár azonban, hogy a programból hiányoznak a sok élvezetet nyújtó üggető-versenyek.

A nevezések részletes sorozata a következő:

Első nap.

Szombat, október 25.

1. Félvérek gátversenye. 600 kor. a győztesnek. 200 kor. a másodiknak. Tv. 3200 m. (10 aláírás). 1. Cserépy Árpád száz. id. sh. *Desidier*. 2. Coudenhove K. báró főhdy 56 sh. *Fitzroy*. 3. Fejér József 56 sk. *Marigold*. 4. Hoffman L. alezr. 66 *Szeles II*. 5. Ifj. Kintzig János 46 sk. *Szötyke*. 6. Merveldt M. gróf, száz. 46 sk. *Jolán*. 7. Nagy Akos száz. 56 sh. *Biró*. 8. Szunyogh Zoltán 46 sm. *Rézkakas*. 9. Teimer Oszkár fhdgy id. pk. *Kokette*. 10. Vojnich Simon 56 pk. *Csinos*.

2. Arad sz. kir. város díja. 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Sikverseny. Tv. 2400 méter. (13 aláírás). 1. Baich Iván báró id. pk. *Eszter fv*. 2. Baich báró 46 sh. *Lapál*. 3. Balás Iván id. ph. *Törökbecse*. 4. Czárán János 46 pk. *Moderne*. 5. Czárán Zoltán 36 stpk. *Annie*. 6. Dobó István 56 pm. *Malachit*. 7. Edlinger Oszkár hdgy 36 sm. *Sparrafucile*. 8. Krause János 36 sh. *El Batidor*. 9. Krause J. 56 pm. *Attila*. 10. Mr. Paul 36 pk. *Hü*. 11. Pejacsevich A. gróf 36 sk. *Dragina*. 12. P. jacsevich A. gróf 36 stph. *Kitchener*. 13. Starhemberg V. gróf száz. 36 pk. *Bista*.

3. Csálai díj. 1500 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Gátverseny. Tv. 3200 méter. (17 aláírás). 1. Baich Iván báró id. pk. *Eszter fv*. 2. Balás Iván id. ph. *Törökbecse*. 3. Czárán János 46 pk. *Moderne*. 4. Daniel Ferenc id. pk. *Aqua-Viva*. 5. Folberth József fhdgy 36 ph. *Ariman*. 6. Krause János 36 sh. *El Batidor*. 7. Krause János id. sh. *Vitézlő*. 8. Liptay Béla 36 fk. *Vielliechen*. 9. Magyar Gyula ezr. 56 stpm. *Hamlet*. 10. Merveldt M. gróf száz. 36 pm. *Kinkaju*. 11. Paikert Henrik 36 stpk. *Móki*. 12. Mr. Paul 66 pm. *Da capo*. 13. Mr. Paul 46 pm. *Ponyvásy*. 14. Pejacsevich A. gróf 36 sk. *Dragina*. 15. Pejacsevich A. gróf 36 stph. *Kitchener*. 16. Starhemberg V. gróf száz. 36 sk. *Ani-sette II*. 17. Thomka László fhdgy id. sh. *Fair Trick*.

4. Kurticsi díj. 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Eladó verseny. Tv. 1600 méter. (15 aláírás). 1. Czárán Zoltán 36 stpk. *Annie* 800 K. 2. Czárán János 46 pk. *Moderne* 1200 K. 3. Daniel Ferenc 46 pk. *Sylvia* 1600 K. 4. Folberth János fhdgy 36 ph. *Ariman* 1000 K. 5. Krause János 56 pm. *Attila* 1800 K. 6. Liptay Béla 46 pm. *Fülöp* 1000 K. 7. Magyar Gyula ezr. 56 stpm. *Hamlet* 1800 K. 8. Merveldt M. gróf száz. 36 pm. *Kinkaju* 1400 K. 9. Paikert Henrik 36 pk. *Aranybaba* 600 K. 10. Mr. Paul 36 pk. *Gurli* 1600 K. 11. Mr. Paul 36 pm. *Beesvágy* 2000 K. 12. Pejacsevich A. gróf 36 stpk. *Felicitas* 1200 K. 13. Pejacsevich A. gróf 36 sk. *Dragina* 1000 K.

hát tartanunk, nehogy eláljuk a szerencse utját.

— Eddig úgy tudtam, hogy Juliska szerencsésének a rudja oda irányult a Süveg Pali lakatosműhelye felé.

— No lám, így téved az ember! Magam is azt hittem, míg nem nyitlak meg a szemeim. De most átlátom, hogy nem egymásnak teremtette őket az Isten. Meg sem értik egymást, so-hase.

— Nem ám, mióta a lányod megbomolt, veled együtt; egyebet se tesz naphosszant, csak cifrázza, illegeti magát és azokat az istenverte könyveket bujja, a miktől már annyira kifcamodott az észjárása, hogy a beszédét is alig értem.

Hát bizony: a fejébe szállt az asszony népnek a „herceg”, a ki, ámbátor királykisasszonyokat táncoltathat napestig, meg virradtig, imhol mégis csak Julist kívánta meg. Hát csak annak a jele ez, hogy a leány különb a többinél. Ez világos! Otthon, persze, otthon ezt eddig nem vették észre, de idegen szem az ilyesmit mindig jobban felismeri. Mivel pedig különb leány a többinél, hát természetes is, hogy különb szerencse is jár neki. Csak ki kell várni.

És várt, várt a leány a szerencsésére, mely aranyos hintóval fog érte jönni. Várt, csak várt, évről-évre, mert a nagy szerencse sokáig szeret várni magára — néha oly

soká, hogy a földi létből ki sem futja a várására.

Bizony, azt a szerencsét nem bírta megindítani a munkától elsokott puha kéz, a sok füzéstől vérszegény nyé sanyargatott test, de még a munkás, meglegedett élet pirját helyettesítő kendőzése sem, mely időjártával sorra került. És a finom módos, suhogó ruhák is gyorsították a szerény jólét romlását és az a gyötrelmesen várt szerencse csak nem akart előkerülni.

Az apa pedig mind türelmetlenebb lett. Csak éppen azt látta, hogy a mit ő küzdve, fáradvá, a kemény életviszonyoktól kicsikarva gyűjtött, mindaz elmerül — az operenciás tengerbe.

Igy beszéltek ezt az emberek, a kik mindenben szeretnek vádaskodni. Pedig csak az ital ölte meg, a miből, hogy az elmaradozott ivóit pótolja, többet talált fogyasztani, mint a menyit birt.

Mikor aztán a ház előtt megperdült a dob, akkor már az asszony sem hitt többé a szerencsében. Csak átkozni tudta, hogy megcsalta, csuffá tette őket.

Am ha nem jött a szerencse az ő csillag-kordéján, jött Zsófi, hozzáillő gyalogszerrel, az ő hites ura, Süveg Pali kíséretében. Mert, hogy ez a két mellőzött emberfia bizony nagyon megszánta és mivelhogy már egyik érzés szülője a másiknak, hát meg is szerették egymást az egész életre.

Eljöttek hát, hogy a kóros álmukból borzongva ébredőket elhívják az ő nyájas tűzhelyükhöz melegedni. Az anya rögtön kész is volt velük menni, egyszerre rátérvén, hogy Zsófi voltaképpen mindig az ő kedves, okos, jó leánya volt, míg Julcsa hű, döllyfős, magaszertő teremtes volt világéletében. Ő a család szerencsétlensége, ha előbb-utóbb nem a szégyene is! Mert még most sem okul, nem enged alább a döllyfösségéből. Nem az! Hogy ő nem eszi annak az embernek a kegyelemkenyerét, nem dajkálja annak az ivadékát, a kinek szivét egyszer eltaszította magától. Inkább idegenek kenyerét szolgálja keserves munkával, messze innen, a hol senki se ismeri, senki se neveti, senki se szánja.

Jóllehet, míg ezeket mondta, nem is annyira a keserves munka, a verejtékkel megszolgált kenyér járt az eszében, mint inkább egy csillogó tündérváros, telve fényes urinépkel, — közöttük a legdiszesebb hetedhétország délceg hercege, a ki epekedve kerest Hamupóke cipőcskéjének nyomát, hogy miután végre megjelte, hazavigye tündöklő palotájába, mint aranyos trónusának osztályosát.

Hja csakhogy rég letűnt a szép mesevilág! Az operenciás-tenger is kiapadt, — „csak a sara maradt”, a melyben el is süllyedt szegény, baiga Hamupóke.

SPORT.

14. Sandl Géza fhdgy 36 stpk. *Bozána* 1400 K. 15. Starhemberg V. gróf száz. 36 pk. *Bieta* 1600 K.

5. *Hadseregi gátverseny.* 600 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Tv. 2400 méter. (7 aláírás.) 1. Edlinger Oszkár hdgy 46 sk. *Gracilis.* 2. Herzig Ottó száz. id. ph. *Sasha.* 3. Hoffmann L. alezr. 56 ph. *Martignan.* 4. Nagy Akos száz. 56 ph. *Bojtár II.* fv. 5. Noszlopy Emil száz. id. sh. *Remény* fv. 6. Thomka László fhdgy id. pk. *Edgar* fv. 7. Waclawiczek R. lovag száz. 46 stph. *Pallér.*

6. *Hölgyek díja.* Tdij 1000 kor. ért. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Akadályverseny. Tv. 4000 méter. (4 aláírás.) 1. Krause János id. sh. *Vitézlő.* 2. Nagy Akos száz. 46 sh. *Honi II.* 3. Urbán Péter 56 pk. *Olga.* 4. Vojnich Simon 56 pk. *Csinos* fv.

Második nap.

Vasárnap, október 26.

1. *Nyeretlenek gátversenye.* 1000 kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak. Tv. 3200 m. (12 aláírás.) 1. Baich Iván báró id. pk. *Eszter* fv. 2. Czárán János 46 pk. *Moderne.* 3. Daniel Ferenc id. pk. *Aqua-Viva.* 4. Edlinger Oszkár hdgy. 46 sk. *Gracilis.* 5. Krause János 56 pm. *Attila.* 6. Krause J. id. sh. *Vitézlő.* 7. Liptay Béla ur 46 pm. *Fülöp.* 8. Magyar Gyula ezr. 56 stp. m. *Hamlet.* 9. Noszlopy Emil száz. id. sh. *Remény* fv. 10. Mr. Paul 66 pm. *Da capo.* 11. Mr. Paul. 46 pm. *Ponyvásy.* 12. Vojnich Simon 56 pk. *Csinos* fv.

2. *Hadseregi akadályverseny.* 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 100 kor. a harmadiknak. Tv. 4000 m. (8 aláírás.) 1. Báró Coudenhove K. fhdgy. 56 szh. *Fitzroy* fv. 2. Cserépy Árpád száz. id. sh. *Desidier* fv. 3. Herzig Ottó száz. id. ph. *Sasha.* 4. Hoffmann L. alezr. 56 ph. *Martignan.* 5. Gróf Merveldt M. száz. 46 sk. *Jolán* fv. 6. Nagy Akos száz. 46 sh. *Honi II.* fv. 7. Nagy Akos 56 ph. *Bojtár II.* 8. lov. Waclawiczek R. száz. 46 stph. *Pallér.*

3. *Mácsai-díj.* 1000 kor. a győztesnek, 300 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Eladó verseny. Tv. 1600 m. (17 aláírás.) 1. Czárán János 46 pk. *Moderne* 1200 K. 2. Czárán Zoltán 36 stpk. *Annie* 800 K. 3. Daniel Ferenc 46 pk. *Sylvia* 1600 K. 4. Dániel F. id. pk. *Aqua-Viva* 2400 K. 5. Dobó István 56 pm. *Malachit* 2400 K. 6. Fejér József 56 sk. *Mari-gold* fv. 1000 K. 7. Folberth József fhdgy. 36 ph. *Aliman* 1000 K. 8. Krause János 36 sh. *El Batidor* 1800 K. 9. Krause J. 56 pm. *Attila* 1600 K. 10. Liptay Béla 46 pm. *Fülöp* 1000 K. 11. Magyar Gyula ezr. 56 stpm. *Hamlet* 1800 K. 12. Gróf Merveldt M. száz. 36 pm. *Kinkajua* 1400 K. 13. Paikert Henrik 36 pk. *Aranybaba* 600 K. 14. Mr. Paul 36 pk. *Gurli* 1200 K. 15. Mr. Paul 36 pm. *Becsvágy* 2000 K. 16. Pejacsevich A. gróf 36 sk. *Dragina* 800 K. 17. Pejacsevich A. gr. 36 stpk. *Felicitas* 1000 K. 18. Starhemberg V. gróf száz. 36 pk. *Bieta* 1800 korona.

4. *Drad hunt steeple chase.* Tdij az első és második lónak. Tv. 6000 m. (16 aláírás.) 1. Baich Iván báró id. sk. *Bezzeg* fv. 2. Balás Iván id. ph. *Törökbecse.* 3. Bíró Albert 66 pm. *Palliard.* 4. Bíró A. id. pm. *Komám* fv. 5. Daniel Ferenc id. szh. *Villy* fv. 6. Herzig Ottó századosné id. szh. *Gigant* fv. 7. Ifj. Kintzig János 46 sk. *Szötyke* fv. 8. Melczér László id. pm. *Lidérc.* 9. Nyéky Ilona urnő id. szk. *Csiphe* fv. 10. Nyéky I. id. stpk. *Jeanette* fv. 11. Purgly Lászlóné urnő 66 szh. *Déleeg* fv. 12. Purgly László 46 pk. *Margit* fv. 18. Urbán Péter 56 pk. *Olga* fv. 14. Vojnich Simon 56 pk. *Csinos* fv. 15. Waclawiczek R. lovag száz. 46 ph. *Sirocco.* 16. Waclawiczek R. lovag száz. 46 stph. *Pallér.*

5. *Simándi nagy akadályverseny.* 1800 kor. a győztesnek, 500 kor. a másodiknak, 200 kor. a harmadiknak. Tv. 4800 m. (7 aláírás.) 1. Czárán Zoltán id. ph. *Legény* fv. 2. Krause János id. sh. *Vitézlő.* 3. Magyar Gyula ezr. 56 stph. *Hamlet.* 4. Nagy Akos száz. 56 ph. *Bojtár II.* fv. 5. Mr. Paul 66 pm. *Ponyvásy.* 7. Teimer Oszkár fhdgy. id. pk. *Kokette* fv.

6. *Altisztek gátversenye.* 7. *Vigasz verseny.* 400. kor. a győztesnek, 200 kor. a másodiknak Tv. 1400 m. (51 aláírás.) Kötelőz ezen szakm (a második napi IV. számú verseny kivételével) az összes versenyszámokra benevezett lovakra.

+ **Atléták vívótanfolyama.** Az ősre fordult idő meghozta jogosultságát a zárt helyiségben üzött sportoknak: a vívásnak, tornának. Az idén népes lesz az atléták vívóterme, mely nemcsak a legjobb aradi vívóknak lesz találkozó helye, hanem a budapestiek közül is többen megígérték eljövételüket. Az aradi atlétikai klub *Maione* Vincenzot ismét mesterének szerződtette, ki négy év előtt az atléták meghívására jött Aradra és ezen idő alatt nemcsak kitűnő mesternek bizonyult, hanem Aradváros intelligenciájának bizalmát és szeretetét is kiérdemelte. Hétfőn, szerdán, pénteken 5—8-ig tart órát *Maione* a klubban, melyre a tagok mielőbbi jelentkezését kéri a kapitány. A tanfolyam november 1-én kezdődik és hat hónapig tart. Ma fél 9 órakor klubestély van a kaszinóban, (színházépület télelelet) melyre a klub elnöksége felhívja a tagok figyelmét.

Miniszterválság Ausztriában.

(A Reichsrath első ülése.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 16

Kedvezőtlen auspiciumok közt ült ma össze a viháradzett Reichsrath. A parlamenti barometer elsőrangú kritikus napot jósolt és nem ok nélkül, mert mindjárt az első ülés nyomában *miniszterválság* ütött ki. Az igazságügyi miniszter már beadta lemondását s a napokban még két miniszter távozik. Ezek egyike *Rezek* lesz, a cseh miniszter. Bizonyos tehát, hogy a ma megnyílt parlamenti ülésszakban épületes jelenetek, csunya botrányok és elke-seredett összeütközések várhatók.

Az ifju-csehek klubja rideg hangu határozati javaslatában a legmerevebben visszautasítja a kormánynak a nyelvkérdésre vonatkozó előterjesztéseit és kereken hadat üzen a *Körber*-miniszteriumnak. A klub részéről kiadott kommuniké e tekintetben félreértést kizáró módon kinyilatkoztatja, hogy az ifju-csehek pártja a kormányt a Reichsrathban a már nem ismeretlen és hathatós eszközökkel fogja ostromolni. Az első összeütközés már ma megtörtént: *Körbert* a csehek zajosan megabcugolták, a németek pedig tüntettek mellette.

A *kiegyezésről* ma csak annyit mondott *Körber*, hogy a tárgyalások még nincsenek befejezve, de reményli, hogy az eredmény nem sokáig késik.

Az ülésről a következő távirati értesítést vettük:

Bécs, október 16.

Ma nyílt meg az osztrák Reichsrath őszi időszaka, mely a szőnyegen levő politikai kérdések miatt felette élénknek ígérkezik. Előterben áll a *nyelvkérdés rendezése*, mely rendkívül nehézségeket okoz a kormánynak. A csehek már is bejelentették, hogy *obstrukcióval* fogják megakadályozni a törvényhozás munkálatait.

A mai ülésen *Böhm-Bawerk* pénzügyminiszter benyújtotta az 1903-iki költségvetési előirányzatot. Az előirányzat az állami kiadásokat 1726, 225, 486 koronában, a bevételeket 1726, millió 643, 263 koronában állapítja meg s így a fölösleg 417, 827 korona volna.

A képviselőház mai ülésén benyújtott javaslatok között van egy törvényjavaslat a véd-erőtörvényben megállapított évi ujoncjutaléknak az 1903. évre való kiterjesztéséről és a póttartalék utolsó három évfolyamának tetteleges szolgálatra való felhasználásáról.

Körber a kiegyezésről szólva kijelentette, hogy nincs azon helyzetben, mikép a tárgyalások befejezését jelenthesse, de reményli, hogy az eredmény nem sokáig késik. Beszéde tovább-

bi során hangsúlyozta, hogy a nyelvkérdés rendezését nemzeti ügynek tekinti s azt *nem engedni levenni a napirendről.* Együttal éles bírálatot mondott a csehek politikai megtartásáról, a mit a csehek zajosan abcugoltak, a németek pedig éljeneztek *Körbert.*

— *Gazság!* . . . *Szemtelenség!* — zúgtak a csehek pártján s a láрма egész az ülés végéig tartott.

Az igazságügyi miniszter beadta lemondását. Híre jár, hogy legközelebb még két miniszter távozik s ezek egyike *Rezek* cseh miniszter lesz, aki *Körber*nek a csehek erősen támadó mai beszéde miatt válik ki a kabinetből.

Bécs, október 16.

Spenz-Boden br. igazságügyi miniszter ma átnyújtotta a királynak lemondását s a felség azt *elfogadta.* Valószínű, hogy a miniszter utódját a napokban kinevezik. *Spenz* br. megrendült egészsége miatt hagyta ott a miniszteri széket.

Inzultált katonatiszt.

(Botrány egy tárgyalási teremben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, október 16.

A *bécs-ujhelyi* törvényszéki épületben ma csunya és éppen nem épületes botrány játszódott le, melynek hőse egy katonatiszt, egy házasodni akaró hölgy és utóbbinak családja.

A csunya botrányról, a mely tettelegességgé fajult, a következőket táviratozza tudósítónk:

A 18 éves *Dornauer* Aloizia följelentést tett az illetékes katonai hatóságoknál, hogy *Ohlmüller* Ede főhadnagy házasságot ígért neki, de ígértét be nem váltva, őt a faképnél hagyta.

A főhadnagy erre rágalmasz miatt a járásbírósnál bepanaszolta a lányt, akit a bécs-ujhelyi járásbírósa el is ítelt *tizenhat napi elzárásra.*

Az ítélet ellen a lány felebbezett s ennek folytán a bécsujhelyi törvényszék, mint felebbezési hatóság mára kitűzte az ügy tárgyalását. A törvényszék helybenhagyta a járásbírósa ítéletét. Az ítélethozatalt azonban viharos, sőt botrányossá fajult tárgyalás előzte meg. Kora reggel kezdődött az ügy tárgyalása, melyen jelen volt a vádlott leány, ennek *Lakner* Teréz nevű nővére, továbbá atyja és anyja. Jelen volt a főhadnagy is, mint panaszos.

A délelőtti tárgyalás meglehetősen viharokkal járt, de befejezésre nem került. Délben az elnök szünetet hirdetett. A folyosón ekkor kezdődött a botrány első jelenete. A vádlott leány nővére, *Lakner* Teréz nekirohant a főhadnagynak és le akarta tépni gallérjával a csillagokat, s mikor ez nem sikerült, *arcul ütötte.* A folyosó közönsége közbe lépett, hogy a dulakodókat szétválassa.

A délutáni tárgyalás még viharosabb jelenetek között folyt le. A tárgyalás alatt, benn a tárgyalási teremben, a *vádlott leány atyja a főhadnagyt megütötte*, úgy, hogy a tárgyalási elnöknek kellett közbe lépnie.

Mikor a tárgyalás befejeztével a főhadnagy el akarta hagyni az épületet, a kapunál a család várakozott rá fenyegető magatartásban. Aival fogadták, hogy *agyonüti.* A főhadnagy erre visszavonult az épületbe, míg a család kívül várakozott rá.

Uriási néptömeg állotta körül a házat. Egész este 10 óráig tartott ez így, mignem a fogházfelügyelő redőrkért telefonált, kiknek védelme alatt a főhadnagy elment.

Látogatás Weitzer özvegyénél.

(Egy régebbi végrendelet.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 16.

Arad város milliós öröksége ügyében rendkívül érdekes táviratok érkeztek az éj folyamán Grácból, a hol a „Grácer Tagespost“ egyik munkatársa, mint lapunk tudósítója, látogatást tett ma délből özvegy Weitzer Jánosnénál a ruckelbergi Haller-schlossban dr. Steinhardt Mór kíséretében, aki Arad közönségének részvétét fejezte ki az özvegy előtt.

A látogatás részleteit alább közöljük.

Fontos, sőt döntő nyilatkozat az, melyet az özvegy Arad város megbízottja előtt tett, a mennyiben kijelentette, hogy férje végrendeletét minden tekintetben respektálni fogja, s hogy a végrendelet megtámadásáról szó sem lehet.

Érdekesen nyilatkozott az özvegy, fogadott fia Georgievics Izidor ügyéről, a ki egyébként nem fia neki, hanem unokaöccse, s a kire vonatkozólag azt mondotta, hogy nagy méltatlanság történt vele. Ilyen igazságtalanságnak tekinti az özvegy azt a mellőzést is, mely az elhunyt teljesen szegény rokonait s öreg komornyikját érte.

Bizonyára sok megbeszélésre fog alkalmat adni özv. Weitzer Jánosnénak az a kifejezett óhaja, hogy Arad városa tegye jóvá a méltatlanságot, mely a nevezettekkel esett.

Az özvegynél tett látogatásnál nem kevésbé érdekes az a másik esemény, hogy Klofatz bécsi ügyvédtől ma megkapta a gráci törvényszék Weitzer Jánosnak egy hat évvel ezelőtt irt végrendeletét.

E régebbi végrendelet első rendű érdekessége az, hogy Weitzer már 1896-ban is Aradot jelölte meg általános örökösül.

Nagyobb változást csak annyiban szenvedett e végrendelet, hogy akkor Weitzer János fogadott fiának ugyanakkora hagyományt tett, mint nejeének; míg a későbbi testamentum szerint az adoptált fiú öröksége tetemesen lepadt.

Távirataink a következők:

Látogatás az özvegyénél.

Az Aradi Közlöny gráci tudósítója abban a helyzetben volt ma, hogy Arad város megbízottja dr. Steinhardt Mór társaságában látogatást tehetett Weitzer János özvegyénél Georgievics Julia urhölgnél.

Az özvegy a Grác melletti Ruckelbergen fekvő Haller-schlossban lakik, mely egykor a Haller grófok tulajdonát képezte. A grófi családtól mintegy husz évvel ezelőtt vásárolta meg a kastélyt Weitzer János, és e husz év alatt a kastély temérdek szobáját valóságos múzeum-má alakította át „a gráci vasember“, a hogy Weitzer Jánost ismerősei nevezték. A felhalmozott műkincsek maguk egy tekintélyes vagyon képviselői.

Tudósítónk az érdekes látogatás lefolyását a következőkben telegrafálja meg:

Weitzer János özvegye rendkívüli szeretetreméltósággal fogadott bennünket. Talpig gyászban jött előnk és szemeiből sűrű

könnyár csordult alá, mikor Steinhardt Mór dr. szívhez szóló, meleg szavakban fejezte ki Arad város közönségének a nagy férfiú özvegye iránt érzett részvétét; és tolmácsolta megható szép szavakban a kegyeletet, melylyel a magyar nemzet vértanuinak városa meg fogja őrizni nemes jóltevője emlékét.

Az özvegy, miután könnyei némileg lecsillapodtak, a következő kijelentést tette előttünk:

— Istenben boldogult férjem utolsó akarata szent előttem, s annak minden tekintetben alávetem magam.

A beszélgetés folyamán aztán a végrendelet részleteire került a sor. Itt fellette érdekes megjegyzéseket tett özvegy Weitzer Jánosné.

— Fogadott fiunkon, ugymond, aki nekem unokaöcsém, nagy igazságtalanság esett. Es szegény férjem sajnálatos feledékenységének tulajdoníthatom csak, hogy földhöz ragadt szegény rokonairól, továbbá öreg komornyikjáról, aki éveken át a legnagyobb odaadással szolgálta és ápolta, végrendeletében említést sem tesz.

Majd így folytatta magyarul:

— Mi magyarok nemes szívűek vagyunk. Mondja meg az ügyvéd ur, a város képviselőtestületének, hogy én boldogult férjem nagylelkű alapítványát teljesen méltányolom. Mindamellettt elvárom Aradvárosának jó magyar szívetől, hogy helyrehozza a méltatlanságot, mely fogadott fiamon, férjem nyomorgó vérrokonain, és az öreg komornyikon esett.

Steinhardt Mór dr. megígérte az özvegynek, hogy kívánságát elő fogja terjeszteni a város vezetőinek.

Látogatásunk ezzel véget ért.

A beszélgetés utolsó passzusait, miután magyarul folytak le, nem értettem. Dr. Steinhardtól tudom, hogy özv. Weitzer Jánosné temesvári származású magyar leány, aki a hazája iránti szeretettel együtt, úgy látszik, megőrizte szívében hazája nyelvét is.

Megemlítem végül, hogy Aradváros megbízottja ma megkezdte a vagyon leltározását, ami eltart előreláthatólag négy napig.

Egy régebbi végrendelet.

Weitzer János rokonai körében általánosan az a vélemény uralkodott eddig, hogy Arad csak véletlenül jutott a nagy hagyatékhöz. Azt mondták, hogy az öreg ur egy ingerült percében megharagudott rokonaira, és haragjában hagyta Aradra a milliót.

Erre a föltevésre alaposan rácafoltt ma Weitzer Jánosnak egy korábban kelt végrendelete, melyet Klofatz bécsi ügyvéd mutatott be a mai napon a gráci törvényszéknél.

Ez a végrendelet 1896. február hó 22-én kelt, és ebben ugyancsak Arad városa van megnevezve általános örökös gyanánt. Mindamellettt jelentékeny eltérés van e régebbi végrendeletre, és az 1901. április 6-án kelt végérvényes testamentum között.

A Klofatz ügyvéd által őrzött végrendelet értelmében ugyanis az általános örökösnek kijelölt Arad városa köteles lett volna a vagyon egy negyedrészenek haszonélvezetét átengedni az özvegynek úgy, amint azt a most érvényben levő testamentum rendeli.

De — és itt következnek az eltérések

— a vagyon egy másik negyedrésze az elhunyt adoptált fiának Georgievics Izidornak volt hagyományozva élethossziglan

Azonfelül Rámor Lajos az aradi waggongyár igazgatója kapott volna tízezer koronát és ő lett volna a végrendelet egyik végrehajtója is.

Egyebekben meglehetősen azonos rendelkezést tartalmaz mindkét végrendelet.

Látni való tehát, hogy a két testamentum közötti eltérés főleg Georgievics Izidorra vonatkozik, aki iránt Weitzer János lassanként szemmel láthatólag elhidegülhetett, mert hat évvel ezelőtt még vagyona negyedrészenek haszonélvezetét hagyta rá; majd öt évvel később csak egy hatezer koronás évi járadékot, hogy aztán egy fél évre rá azt is leszállítsa csekély ezer koronára, amiből bizony vajmi nehéz megélni egy fiatal embernek, aki egy milliók felett rendelkező család körében nőtt fel és kényelem, fényűzés volt a nevelője hosszú éveken keresztül.

A trónörökös fia.

(Politika egy keresztelőkörül.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, október 16.

Nemrég nagy port vert fel gróf Nostitz altábornagy hirtelen történt elbocsátása Ferencz Ferdinánd trónörökös udvarából. Gróf Nostitz tudvalevőleg a trónörökös főudvarmestere volt. Ellene panasz soha föl nem merült. Tisztének mindenkor hüen és pontosan megfelelt és az udvarnál is persona grata volt.

Annál nagyobb feltűnést keltett mostanában az, hogy nemcsak főudvarmesterei állásától mentették föl hirtelenül és váratlanul, hanem egyszermind nyugdíjba küldték altábornagyi minőségében is. Mindez pedig a legridegebb formában történt. Egyetlen elismerő szó nélkül menesztették, ami a kegyvesztésnek legvilágosabb jele.

Különböző verziók keringtek erről az elbocsátásról, amelyek azonban tapogatózásnál és kombinációknál egyebek nem voltak. E verziók közül erősen tartotta magát az, amelyet az összes lapok is közöltek, hogy ugyanis Nostitz összeszólalkozott a trónörökössel, aki meghagyta neki, hogy bizonyos okmányokat szerezzen be. A főudvarmester — e verzió szerint — azt felelte állítólag, hogy okmányok beszerzése nem tartozván a hatásköréhez, azok beszerzésére ő lépéseket nem tesz. E miatt azután a trónörökös elbocsátotta és kieszközölte a királynál, hogy Nostitzot altábornagyi minőségében is nyugdíjba küldjék.

Abban a helyzetben vagyunk most, hogy a nagy feltűnést keltő esetben két különböző helyről autentikus formában a való tényállásról adhatunk hírt.

Két bécsi tudósítónktól kaptuk egyidejűleg a hírt. Mindkettő egyértelműleg egy okra vezet vissza a főudvarmester menesztését, tudniillik az ujszülött Hohenberg hercegre és keresztelésének körülményeire. Csak a menesztés körülményeire vonatkozólag tér el a két tudósítás, noha mindkettő egy forrásra, Hohenberg hercegre vezet vissza az elbocsátást. Oly rendkívül érdekesek ezek az okok és körülmények, hogy mindkettőt azon mód közöljük, ahogyan kaptuk, amint következők:

Főhercegek keresztelésekor az a bevett udvari szokás, hogy az ujszülött főherceget a főudvarmester tartja keresztvíz alá. A keresztanyának a szertartásnál mindössze az a feladata van, hogy a keresztelésnél a főhercegi sarjnak a feje alá teszi a kezét.

Mikor Hohenberg herceg megszületett és a keresztelési szertartáshoz a szükséges intézkedéseket megtették, Ferenc Ferdinánd trónörökös magától értetődőnek tartotta, hogy főudvarmestere, Nostitz altábornagy tartja majd keresztviz alá a fiát. Nem is gondolt arra, hogy a főudvarmester véleménye ebben a dologban ellenkezik az övével. A keresztelés előtt egy nappal beszélt a főudvarmesterrel a dologról és említette, hogy gróf Nostitz mint főudvarmester tartsa keresztviz alá az újszülöttet.

A főudvarmester erre udvarias formában ugyan, de egész határozottsággal kijelentette, hogy *lehetetlen neki az újszülött herceget keresztviz alá tartani, mert hisz az újszülött nem főherceg.* Főudvarmester ebben a minőségben csak főherceget tarthat keresztviz alá. Kijelentette azt is, hogy az udvarnál bevett szokás szerint azt, ha ő tartaná keresztviz alá az újszülöttet, félremagyaráznák, hogy ő mint főudvarmester *Hohenberg herceget főhercegnek ismeri el. Ezt pedig elakarja kerülni.*

Ezért Ferenc Ferdinánd főherceg haragra lobbant. Azonnal elbocsátotta a főudvarmestert hivatalából és kieszközölte a királynál, hogy Nostitzot altábornagyi minőségében is nyugdíjba küldjék.

Ez az egyik valószínű verzió. Másik bécsi tudósítónk verziója is valószínű, aki ugyanazt az okot tárja föl, csak a körülményekben változik az információja. A kereszteléskor ugyanis a főudvarmester kénytelen-kelletlen csakúgyan keresztviz alá tartotta Hohenberg herceget, mert ezt Ferenc Ferdinánd meghagyta neki. Azonban ezt viszont *a király vette rossz néven tőle.*

Abban a faktumban, hogy a főudvarmester tartotta keresztviz alá az újszülöttet, a király azt látta, hogy gróf Nostitz főhercegnek ismerte el Hohenberg herceget. Ez súlyos beszámítás alá esett a királynál. Es ez volt az oka, hogy a főudvarmesternek azonnal ott kellett hagynia állását a király akaratánál fogva. A király nem tűrte, hogy egy közöshadseregbeli altábornagy, a trónörökös főudvarmestere, vele és az ő felfogásával ellentétbe helyezkedjék.

Akarmelyik verziót vizsgáljuk is, az egyik okvetlenül igaz. Mert megerősíti mindkettő a lényegét, hogy Hohenberg hercegnek, a trónörökös fiának a keresztelése okozta a főudvarmester kegyvesztését és hirtelen történt menesztését.

SZINHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Péntek: Ember tragédiája, dráma. (Páratlan bérlet.)
Szombat: Ember tragédiája, dráma. (Páros bérlet.)

* **A sevillai borbély.** A jövő héten lesz az opera társulat első bemutatkozása a *Sevillai borbély* opera előadásával. Az örökké szép zeneműnek dallamossága több ízben hangzott el színpadunkról; a mostani reprizt érdekessé teszi az, hogy a zenekar tökéletesebb és ez által az egyes zenei szépségek jobban érvényesülhetnek. A szereposztás a következő: *Almaviva* Bejczy, *Figaró B.-Szabó*, *Bartolo* Polgár Sándor, *Bazilio Békassy*, *Rozina* Parlagi Kornélia, *Mártha* Juhász né.

* **Fabricsius leánya.** A következő hét műsorába felvette az igazgatóság a *Fabricsius leánya* című színművet, melynek meséje, felvonásról-felvonásra emelkedő érdekessége a külföld első színpadain nagy hatást ért el és hosszú életet biztosított a darabnak. *Fabricsius Békés* Gyula, leányát *Gazdy* Aranka, nejét *Follinusné*, Rolff gyárost *Ternyei* fogja játszani.

* **A nilusi varázsló** operettra a társulat serényen készül. Az operettnak könnyed és fülbemászó muzsikája van, szövege pedig mulató és olyan, melyet minden nagyobb fejtörés nélkül is el lehet mesélni, ellentétben a modern angol operettek hülye szövegeivel. Az operett Bécsben háromszázszor egymásután került előadásra és bizonyára nálunk is több estén át fog kellemes szórakoztatást nyújtani.

* **Az új színkerület.** Tegnap érkezett vissza Nagyváradra *Rimler* Károly polgármester, *Hoványi Géza* dr. és *Somogyi* igazgató Gyuláról, a hol a színkerület ügyében ankét volt. Az ankétén a nagyváradai küldötteken kívül *Lukács* György békési főispán, *Fábray* Sándor alispán, *Kohn* Dávid, a gyulai színügy vezető férfia, *Ambrus* Sándor orosházi főszolgabíró stb. vettek részt. Az eddigi megállapodások szerint Nagyváradon május 15-én zárulna a színházi szezon. Ekkor Gyulára menne játszani a színtársulat. Gyulán hat-hét hétig maradna, aztán Kaposvárra menne s július elsejétől Kaposvárt játszanék esetleg szeptemberig, sőt tovább. Október 1-én, vagy 15-én megy aztán vissza Nagyváradra a színtársulat.

Elfogott lóköltőbanda.

(Az aradi csendőrszárny legénysége.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 16.

Az aradi csendőrszárnyparancsnokság néhány nap óta egy nagyobb szabású nyomozatot folytat le.

A nyomozat számai öt vármegyébe vezetnek s van is dolguk az aradi csendőröknek. Tíz-tizenkét aradi csendőr utazik most szerte szét a vidéken, hogy egy nagy tolvajbandát kerítsen kézre.

Arad városé a szerencse, hogy ennek a tolvajbandának a tagjait polgárai közé számíthatja. Tizenketten vannak, akik összeállottak egy bandába s akiknek egyéb dolguk nincs, minthogy embertársaikat megszabadítsák lovaiktól, szarvas jószágaiktól, hizott disznóiktól.

A banda, melynek rendszeres és, amint a nyomozatból kitűnt, pompás szervezete van, működési körébe számította Arad-, Temes-, Krassó-Szörény-, Bihar- és Csanádmegyét. Mindez öt megyében voltak a bandának összeköttetései, s mind az öt megyében követtek el lopásokat.

Az ügyes és furfangos lóköltő banda két tagja aradi, a többi pedig Aradmegyéből került ki. Aradi tagjai a következők: *Bács* Miklós, *Loóze* Pál (hírhedt lóköltő), *Krissán* Sándor, *Herceg* József, *Dre-sin* Alexa, *Posta* Györgye, és *Burján* Arsenie. A többiek *Pajsán* Petru pajsáni, *Muntyán* Alexa mikalakai, *Fejes* Flóra sikulai, *Sandru* Mitru szállósi lakosok.

A nyomozatot az összes aradi csendőrök segítségével *Hrabovszky* Béla aradi csendőrtiszt-helyettes vezeti már október 8-ika óta kitartó erélylyel és kiváló eredménnyel.

A banda tagjai előszeretettel loptak lovat, de ha hozzá juthattak, disznót és tehenet is vittek magukkal. Egész ménesre való telnek ki a loptott lovakból, de hogy számszerűen mennyi, azt még eddig konstatálni nem lehet, mert a nyomozás bizonyos irányban még befejezve nincs.

Érdekes megemlíteni, micsoda kitűnő szervezetük volt a banda tagjainak. Egy néhányan közülük voltak az aktív lóköltők, ezeknek voltak megbízható embereik, kik, mint orgazdák, a loptott lovakat elszállították olyan beavatottaknak, kik megint a lovakat minden gyanu nélkül vásárra hajthatták. Ilyen orgazda a *színtyei községi bíró* is, aki ez idő szerint le van tőzlatva többrendbeli lóköltés és orgazdaság miatt, ami bizonyára épületes dolog.

Az első nyom Szőlős községből indult ki. Ott *Horga* Nikolájtól loptak el három lovat. A

vizsgálat a káros feljelentésére megindult s a nyomozat számai mindjárt Lugosra vezettek.

Hrabovszky Béla csendőrtiszt-helyettes rögtön megkereste a lugosi szárnyparancsnokságot, hogy az éppen akkor lefolyt vásár alkalmából tartson razziaát. Ez meg is történt s a razzia folyamán kézrekerültek a szállósi lovak az orgazdákkal együtt. A kihallgatások alkalmával kitűnt, hogy a lóköltők Kovaszincán, Lippán keresztül, Temesvár közelében, de magát a várost elkerülve, egy Lugoshoz közel eső tanya a hajtották a lovakat, hol azokat egy szerb ember vette át. A lugosi vásáron járólévelel nélkül adták el a lovakat, s ez volt a vesztük. Kézrekerültek ekkor *Bács* Miklós és *Muntyán* Alexa.

A lugosi vásáron elfogott banditákat idehozták Aradra, a hol sok mindent kivallottak s e vallomásuk alapján került kézre az egész banda. Kiderült, hogy a banda tagjai itt Aradon, a városban is loptak, Gájban is kötöttek lovat. Aradon lopott buzát és raktárkulcsot találtak Dre-sin házában.

A nyomozást megnehezíti az, hogy a főbűnösök Aradváros, tehát az aradi rendőrkapitányság területén laknak, s így a csendőrségnek a hatásköre itt megszűnik.

A komplikált és nagyobb szabású bűnygyben különben még több letartóztatás várható s valószínű, hogy a banda többi, eddig még meg nem nevezett tagjai is hurokra fognak kerülni.

A becsületes sikkasztó.

(A battonyai postahivatal gyakornoka.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 16.

Rég nem látott a világ olyan sikkasztót, mint a milyen *Felberbauer* Pál, a battonyai posta gyakornoka.

Egy rossz percében, mikor fiatalosan, könnyelműen és meggondolatlanul zsebrevágott egy csomó pénzes levelet, melyek véletlenül nem ő neki voltak címezve; de már egy másik, mondhatni szerencsés pillanatában észhez kap s az elsikkasztott pénzt hűségesen elküldi annak, akinek címezve van.

Felberbauer Pál evvel a sikkasztók egy új osztályát teremtette meg. Igaz, hogy 550 koronát az elsikkasztott 7960 koronából megtartott magának *Felberbauer* Pál, de hát ha ennyit sem tartott volna meg, voltaképpen sikkasztó volna-e *Felberbauer* Pál.

Battonyai tudósítónk jelenti, hogy az eltűnt postagyakornok visszatérítette csaknem az egész összeget, melynek hiányát konstataálta a battonyai postafőnök. Az elsikkasztott 7960 koronából megkerült 7410 korona. Ezt az összeget *Felberbauer* Pál mindjárt szökése után, Hódmezővásárhelyen tette postára azon címzeteknek, kiknek Battonyáról küldték. A hiányzó 550 koronát pedig a postagyakornok egy közeli rokona, akinek Makón van jó forgalmu szabó üzlete, meg fogja téríteni, a miről írást is adott.

Felberbauer a hivatalt október 9 én hagyta el, amikor is szabadságot kért *Zilahy* Kálmán postamestertől, azon címen, hogy fájós fogát kihuzhassa és egyuttal meglátogassa Makón lakó szüleit. Szabadságolása alkalmával a postafőnök a kétszáz koronás kézi pénztárt megvizsgálta és azt rendben találta. A szabadságot tehát minden gyanu nélkül megadta. De már október 11-én a battonyai takarékpénztár 1410 koronáról szóló váltóját a budapesti kerületi iparbank megóvatolta, október 14-én pedig a budapesti állampénztár sürgőnyileg reklamálta azt a hatezer koronát, melyet a battonyai adóhivatal 8-án feladott.

Eme távirati reklamáció juttatta Zilshy postafőnököt arra a gondolatra, nincs-e az ovatolás és a reklamáció a gyakornok távollétével okozati összefüggésben? Rögtön rovincsolt s rájött, hogy a gyakornok nemcsak az említett két összeget vitte el, hanem a postatakarék-pénztár kárára is sikkasztott 550 koronát.

A postafőnök azonnal távirati uton tett jelentést a nagyváradai postaigazgatóságnak, valamint telefonon értesítette a közeli községek rendőrségét, s táviratilag a nagyobb városok rendőrségét. Az elsikkasztott összeg teljesen fedezve van ugyan, de a sikkasztónak nyoma veszett.

Annyit lehet csak tudni, hogy a szabadkai rendőrség értesítette a makói rendőrkapitányi hivatalt, hogy a sikkasztó személyleírásának megfelelő egyén október 14-én reggel *Kecskó Károly* név alatt Szabadkáról Zimony felé utazott vonattal.

Megakadályozott családirtás.

(Egy elmebeteg aradi hivatalnok garázdálkodása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 16.

Aradmegye árvaszéki hivatalában van alkalmazva *Kiss József* 38 éves díjnok. Ez az idegbeteg, deliriumos ember ma reggel részegen térve haza egy éjszakai lumpolásból, családirtást akart elkövetni s csak a véletlennek köszönhető, hogy ezenkívül egy rendőrnök életét is ki nem oltotta a dühöngő részeg ember. *Revolvert fogott beteg feleségére, két gyermekére* s az ezek segítségére siető városi rendőrré, szerencsére azonban csak egy lövést tudott tenni a szobában, ez is ártalmatlan volt, senkit nem talált.

A merénylőnek, akit most orvosi megfigyelés alá vesznek, erről a cselekményéről az alábbi tudósítást hozzuk:

Kiss József megyei árvaszéki díjnok az éjjel egyik kávéházban lumpolt s hajnalában tért haza részeg állapotban *Csiky Gergely-utca 6. számú lakására*. Már a kávéházban teljesen részeg volt *Kiss*, aki buskomor, kedélybeteg ember s már *öngyilkossági kísérletet* is követett el. Tegnap éjjel, mikor *Kiss József* a kávéházban ivott, történt az, hogy zsebeiből egész csomó *revolver-golyó esett ki*, ezeket a pincér felvette és eltette, revolvert azonban nem látta nála.

Reggel felé járt az idő, mikor *Kiss* beállított lakására, ahol beteg felesége és két gyermeke még ágyban feküdtek, aludtak. *Kiss* felverte őket álmukból, nagy hangon mérgesen szidalmazni kezdte családját, elövelt zsebéből egy *hatlövetű revolvert s azzal agyon akarta löni feleségét és gyermekeit*. A meglepett család természetesen halálosan megrémült, előbb könyörögni, majd siránkozni és sikoltozni kezdtek.

Pusztán véletlennek köszönhető, hogy ebben a percben egy rendőr ment el a *Csiky Gergely-utca 6. számú ház előtt*, melynek egyik utcai szobájában ez a rémes jelenet folyt. Meghallotta a megrémült család kétségbeesett sikoltozását s bement a házba. A szoba ajtaja azonban, ahonnan a sikoltozás hallatszott, be volt zárva, *Kiss* maga után bezárta s így nem tudott bemenni.

A rendőr az ajtó mögül kihallotta a családtagok siránkozását s kötelességéhez híven segíteni akarván ezeken, az utcára került, hogy az ablakon keresztül hatoljon be a szobába.

Kiss ezalatt meghallván, hogy a szobaajtón valaki beakart menni, egy percre megijedt, átment egy másik szobába, s ott *elsütötte revol-*

verét. A család azt gondolta, hogy *Kiss* öngyilkosságot követett el, a következő percben azonban újból megjelent a hálószobában, kezében a revolverrel, melyből már egy golyó hiányzott.

Elképzelhető a családtagok kétségbeesése ebben a pillanatban. A feleség ágyban fekvő beteg, magával is tehetetlen, a két gyermek sokkal jobban fél, semhogy ártalmatlanná tudták volna tenni a részeg családfőt.

Ezalatt a rendőr a szobának utcai ablaka elé ért s feltalálván magát, *betörte a seoba ablakait* s ezen keresztül akart a szobába hatolni. *Kiss* azonban észrevette ezt s *revolverét a rendőrré fogta*. A rendőr éppen az ablakpárkányon állott, hirtelen lekapta magáról köpenyegét, *ráborította Kissre* s így sikerült őt ártalmatlanná tenni.

Kiss Józsefet a rendőr a városházára kísérte, hol a délelőtt alatt kiaiudta részegségét, kijózanodott és hazament.

A rendőrségnél azt hiszik, hogy *Kiss elmebeteg* s ezért megbízták dr. *Ötvös Dániel* rendőrorvost, hogy vizsgálja meg *Kiss József* elméleti állapotát.

Növendékek képtárlata.

(Kiállítás az ipartestületben.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 16.

Vasárnap képtárlat nyílik meg Aradon. Nem festőműveszek munkáját látjuk majd közszemlére téve, de azért érdekes lesz a kiállítás, mert akik a bírálókat elé állítják műveiket, közvetlen ismerőseink: aradi leányok, fiatal emberek, gyermekek, kik az *Alexits-Balla* festőiskolájában tanulják a ceruza és az ecset kezelését.

Az iskola másfél hónap előtt alakult városunkban, s harminc növendéke van. Hire után sok jót tudunk róla, s hogy ez a jó hír mennyire valóság, azt a megnyíló tárlat fogja megmutatni.

Körülbelül száz természet után készült rajzot állítanak ki, s ötven természet és minta utáni olajfestményt, mint a növendékek buzgalmanak és tehetségének eredményét, mely egyben az iskola vezetői: *Alexits István* és *Balla Frigyes* festők méltatása is lesz.

A megnyitás előtti napon, szombaton délután lesz a vernisszázs, melyen meghívott vendégek és a sajtó képviselői fognak megjelenni.

A képtárlat, melyet az ipartestület nagyszobájában helyeznek el, vasárnap délelőtt kilenc órakor nyílik meg s négy-öt napon át marad nyitva. Belépő-díj nincs.

A kiállított képek között sok eladó is lesz. Így kisebb aranyu műpártolásra is nyílik alkalma a közönségnek, mely bizonyára nagy számban fogja felkeresni az érdekes kiállítást. A növendékek munkáiról, s ezzel az iskola jövőjéről majd részletesen beszámolunk.

Itt említjük meg azt a sikert, melyet az iskola egyik vezetője, *Alexits István* a fővárosban elért. A *Nemzeti szalon* őszi tárlatán feltűnt *A vig bohém* című festménye, melyet a kritika már az előzetes szemlélésén is kiemelt s az értékesebb dolgok közé sorolt.

HIREK

Egy pár csizma miatt.

— Öngyilkossági kaland. —

Arad, október 16.

Furcsa öngyilkossági kalandon ment át ma egy aradi kocsislegény. Egy pár rongyos csizma miatt öngyilkossági szándékkal a Marosba ugrott, de minthogy nagyon hidegek találta az októberi vizet, szépen kiugrott belőle s mintha

mi sem történt volna, azon csuron-vizes ruhában ment végig a főtéren, haza felé tartván.

Az eset úgy történt, hogy *Babó Sándor* kocsislegény, aki egy aradi földbirtokos szolgálatában áll, nagyon el volt keseredve a csizmái miatt, amelyek rongyosok voltak és rongyosok maradtak, dacára annak, hogy a gazdájától több ízben kérte a „reperáció“-t.

Ez az elkeseredés elég okot adott Babónak arra, hogy levelet írjon a gazdájának, amelyben feltárta a maga és a csizmái állapotát, s kijelentette egyúttal, hogy e miatt ő öngyilkosságot fog elkövetni.

A gazda megkapta a levelét, az átadója által azonban azt üzentte vissza a kocsisnak, hogy ilyen leveleket ne irogasson hozzá, mert majd elbánik vele.

Babó Sándor azonban ennél sokkal komolyabbra vette a dolgot, kiment a Marospartra s onnét ruhástól, lábain a rongyos csizmákkal a *Marosba ugrott*. Eddig előírás szerint történt a dolog, arra azonban nem számított az öngyilkos-jelölt, hogy októberben nem olyan kellemesen langyos a víz, mint a nyári fürdőzések ideje alatt. Addig csak végezte állhatatosan az öngyilkosságot, míg a hideg víz át nem járta a ruháját, erre azonban meggondolta a dolgot, megfordult s vissza kiuszott a partra.

Minthogy pedig olyan kellemes helyzetben nem volt, hogy a parton ruhát válthasson, a legnyugodtabb kedéllyel, átázott, nedves ruhájában megindult a Marospartról s jött be a városba a főtéren végig. Itt megkönyörült valaki az öngyilkos-jelöltön s száraz uj ruhába, vadonat új csizmába öltöztette.

Babó szerfelett megörült az új ruhának, megköszönte s evvel a kijelentéssel távozott:

— No ezért érdemes volt megfürödni.

A civis leánya.

— Zsidó imádság kálvinista leányért. —

Arad, október 16.

Szép történet ez a kétségbeesett szülői szeretetről, mely minden lehetőt elkövet, hogy a család személynét, az egyetlen gyermek életét megmentse a könyörtelen halál csontos karjaiból.

Baranyay György egyike a kálvinista Róma, nagy Debrecen város legtehetősebb polgárainak. Hitbuzgó tagja a debreceni ev. ref. egyháznak s minden vasárnap ott ül a templomban, az első sorokban.

Ezelőtt vele járt a debreceniek híres nagy templomába a leánya, a szépséges Rózsika is, de az utóbbi vasárnapokon már elmaradt. Hervadásnak indult az ősz gyilkos lehelletére a szép fehér liliomszál. Gyilkos kór támadta meg a leányt s az orvosok is csak azal vigasztalták, a mivel a legutolsó esetekben szokták:

— Mi már aligha segíthetünk rajta. Itt csak az Isten segíthet.

A büszke civisnek a szívébe nyíllott az orvos kategorikus kijelentése. Az Isten segít? De hát melyik? A református Istent kérték ők már a családtagjával mindannyian, hő imákban, buzgó dicséretekben.

A közben pedig elkövetkezett a zsidók hosszunapja.

A Deák Ferenc-utcai zsinagógában felzengtek a Col-Niedreh panaszos ütemei, mikor megjelent a templomban *Baranyai György*. Az előimádkozót kereste, akihez a rabbi utasította. Összetett kezekkel kérte pedig, hogy ezen a nagy napon imádkozzanak az ő Rózsikájáért, a ki most viaskodik a halállal. Könyes volt a szeme, mikor mondta:

— Hátha a maguk Istene jobban segítene rajta...

És a zsidók templomában a Thóra előtt nemsokára könyörögtek is a szép, fiatal Rózsi-káért, Baranyai uram hervadó virágszálláért. Most azután nagyban várják, hogy lesze-e fogantja a zsidó-imádságnak.

— **A trónörökös Torontálban.** Mint értesülünk, *Ferenc Ferdinánd* főherceg az idén is meg fogja látogatni a délvidéket, ahol a glugoni és torontál-almási nádasokban nagyobb szabású róka-vadászatozat rendeznek tiszteletére. A két községben máris folynak az előkészületek, hogy a vadászatok minél fényesebb eredménnyel végződjenek.

— **Visszaélések a választásnál.** A *Csongrádon és Tápén* megejtett és sok szóbeszédre alkalmas országgyűlési képviselőválasztások tudvalevőleg parlamenti vizsgáló bizottság kiküldését tették szükségessé. A bizottság — mint fővárosi tudósítónk táviratozza — ma terjesztette be jelentését a képviselőházhoz. E szerint Tápén nagyobb visszaélést nem állapítottak meg, de a csongrádi kerületben a Kuria által már konstataált 354 esetben kívül a bizottság még 126 esetben állapított meg etetést és itatást. A *Baross-párt* 115, a *Hegyi-párt* 15 esetben követelt el visszaélést. E jelentés következtében a *képviselőház a csongrádi kerület képviselőküldő jogát egy évre felfogja függeszteni.*

— **Klementina kolostorban.** Brüsszeli távirat szerint *Klementina* belga királyi hercegnőt az anyja halálakor lefolyt botrányos események annyira elkodvetlenítették, hogy apáca-kolostorba szándékozik vonulni.

— **Arad tulhaladja Budapestet.** Az aradi motorkocsiról a *P. H.* mai számában a következőket írja: Magyarországon az első motorkocsi az *aradi és csanádi egyesült vasutak* vonalán fog járni s így ez a vasut modernség dolgában jóval megelőzi a magyar államvasutakat. A kísérletek Arad környékén már napok óta teljes erővel és sikerrel folynak. A motorkocsi pár nap előtt Aradtól Brádig minden akadály nélkül tette meg az utat, óránként 42 kilométer sebességgel. A motor, amely a kocsit hajtja, négyféle sebességre van berendezve. Óránként ugyanis 10, 22, 34 és 50 kilométert tehet. Ezzel a kocsival a rendes közlekedés november elsején kezdődik meg Arad és Battonya között. Aradról a Szabadság-térről indul s naponként háromszor teszi meg a 35 kilométernyi utat. Novembertől kezdve tehát *Arad tulhaladja Budapestet* s annak, aki motorkocsin akar utazni, vagy Aradra, vagy Felső-Olaszországba kell menni.

— **Sajtópör Kabdebó ellen.** *Budapestről* táviratozza tudósítónk: *Gorove* László képviselő *Kabdebó* temesmegyei alispán minapi levelére válaszolva kijelenti, hogy a *Lendl-féle* röpiratban foglalt vádakból nem enged személyes kérdést csinálni. Bevárja a vádak megvizsgálására kiküldött bizottság működésének eredményét, de magát megfélemlíteni nem hagyja s az alispán levelében foglalt sértésekért *sajtópört* indít.

— **Vilma királynőről.** Londonból táviratozzák: Megbízható forrásból kapott értesülés jelenti, hogy *Vilma királynő* válik a férjétől. A boldogtalan királynő, akinek házassága első évében volt már része a csalódásban, több hó óta alig találkozott férjével. Egy másik távirat szerint *Vilma királynő örvendetes esemény* elé néz.

— **Huszártisztek lovagló iskolája.** Mint Debrecenből írják, ma nyílt meg Debrecenben a 8-ik Hadik és a 7-ik Vilmos huszárezred tisztkatának ekvitiációja, melyben a huszártisztek nyernek a lovaglásban, de különösen a lóidomi-

tásban alapos oktatást. A 8-ik és 7-ik huszárezred fiatal tisztjei, kik az ekvitiációban részt vesznek, már tegnap Debrecenbe érkeztek. Az ekvitiáció parancsnoka báró *Ulm* kapitány, tanára pedig *Dóry* kapitány.

— **A pálinkagyártás megrendszabályozása.** *Budapestről* jelenti tudósítónk: Ujabb időben alig főznek már pálinkát, s a pálinka elnevezés alatt forgalomba kerülő ital, különösen a sokféle likőr mind „hideg uton” készül. A burgonyából, kukoricából vagy más gabonából főtt szeszt vízzel hígítják, cukorral, illó olajokkal vegyítik, megfestik és áruba bocsátják mint finom, finomabb, vagy legfinomabb valódi pálinkát. Holott ez tulajdonképpen hamisítvány s ami ennél is fontosabb: rendszerint mérget is tartalmaz. Legkiválóbb vegyészaink foglalkoztak már az e fajta, egyre jobban terjedő italok analizálásával, s a különféle vegyi vizsgálatok során derült ki a „hideg uton” gyártott pálinkaneműek mérges volta. A dolog hosszabb idő óta foglalkoztatja már a földművelési minisztériumot is, a pénzügyminisztériumot is, s amint a szükséges előtanulmányok befejezést nyernek — ami nem sokára várható — a pálinka gyártásnak ezt a módját alaposan megfogják rendszabályozni.

— **Halálozás Dr. Csapkay István,** a fiumei kir. áll. főgimnázium tanára, ki pár év előtt az aradi főgimnázium tanára volt, életének 32., házasságának 9. évében hosszas szenvedés után Fiumében elhunyt. Halála nagy részvétet keltett.

— **A katolikus nagygyűlés.** Budapestén a katolikus nagygyűlés mai harmadik napján reggel 8 órakor a belvárosi plébánia-templomban szentmise volt, a melyet *Majláth* Gusztáv gróf erdélyi püspök celebrált. A templomból a hívők nagy száma a budapesti katolikus kör molnár-utcai épületébe ment át, ahol a diszteremben *Majláth* püspök elnökléte alatt eucharisztikus kongresszus volt, a melyen több pap hittani előadásokat tartott. Ezután a katolikus egyetemek és testületek zászlóikkal a Vigadóba vonultak, ahol *XIII. Leo* huszonöt éves pápaságának jubileuma alkalmából diszgyűlés volt, a melyen a magyar katolikus világ színe-java megjelent. Miután az *Opera* énekkara elénekelte a pápai himnuszt, *Vaszary* Kolos hercegprimás mondotta el ünnepi beszédét, melyben *XIII. Leo* pápának a katolikus egyház közül szerzett érdemeit méltatta. Ezután felolvasták a pápának a katolikus nagygyűléshez intézett levelét, melyben ő szentsége áldását küldi a nagygyűlésnek. Délután 4 órakor eucharisztikus körmenet volt az oltári szentség előtt.

— **Bourbon herceg s a párbaj ellenes liga.** A Nagyváradról országszerte megindult párbajellenes mozgalom ügyébe most egy királyi vérből való herceg szól jelentősen bele, illetve igyekszik előmozdítani a liga megalakulását. Tegnap ugyanis *Sávell* Kálmán nagyváradi kir. főügyész, a liga egyik alapítója levelet kapott *Bourbon* Jaime hercegtől, a spanyol trónköveteltől, melyben üdvözli a párbaj elleni szövetekezést, egyben megígéri, hogy megküldi a liga céljaira az ő általa alapított nemzetközi liga szervezeti szabályait. A herceg levele érthető és kellemes szenzációt keltett a liga vezető férfiai között.

— **Áthelyezett végrehajtó.** A m. kir. igazságügyminiszter *Kuhn* János nagyszentmiklósi kir. járásbírósi végrehajtót eddigi minőségében a *makói* kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **Verekedő földbirtokosok.** Erdekes jelenetek voltak ma szemtanúi az Arad felől Szegedre érkező utasok egy közbeeső állomáson. A községben lakó egyik földbirtokos ugyanis (nevezzük csak a keresztnévén *M.-nek*) hazakerkezett. Az állomáson várt már rá a fivére

(ezt keresztnévén *L.-nek* hívják,) aki leszállásakor nekirentott és alaposan összeverte botjával. Hogy mi volt oka ennek a jelenetnek, azt természetesen nem tudhatták meg az utasok.

— **A „gyenge lelkész.”** A Budapestén megjelenő *„Poporul Roman”* című lap október 5-iki 75-ik számának hírek rovatában a következő közlemény jelent meg:

„*Gyenge lelkész.*” A battonyai községi előjáróság megkeresésére, *Grozesku* Mózes plébános rendeletet adott, hogy szeptember 19-én a battonyai román templomban isteni tisztelet által megünnepeltessék *Kossuth* születésének századik évfordulója. Csuffá tehetők volna magunkat a romáuság előtt, ha valaki szót fogad ezen plébánosnak. Magyarokon és zsidókon kívül csak a nevezett lelkész világitotta ki ablakjait. Ime, mit tesz a szolgaság.”

Igy a *„Poporul Roman”*. Vajjon melyik a tisztességesebb dolog: a magyarokkal és a zsidókkal ünnepelni, vagy együtt üvöltölni a *P. R.* tisztelt szerkesztőivel?

— **A szén-sztrájk megszűnt.** Washingtoni hivatalos távirat jelenti, hogy az amerikai óriási szén-sztrájk ma megszűnt. A hír az európai börzéken rendkívül jó hatást tett.

— **Dreyfusz gyásza.** Párisból táviratozzák, hogy *Hadamart* gyémántkereskedő, *Dreyfus* kapitány apósa, ma meghalt.

— **Szterényi és Györffy.** A félhivatalos *M. N.* írja: Néhány lap követeli, hogy a *Szterényi* József miniszteri tanácsos ellen indított és befejezett fegyelmi ügy aktáit tegyék közzé. A fegyelmi bíróság, mely *Wickenburg* Márk államtitkár elnökléte alatt a kereskedelemügyi minisztérium miniszteri tanácsosaiból állott, tudvalevőleg egyhangulag fölmentette *Szterényi* József miniszteri tanácsost és ezt az eredményt azonnal hivatalosan közzé is tették. A fegyelmi ügy iratait közétetni pedig se nem szükséges, se nem szokásos. De ezenfelül ennek a *Szterényi* ellen folytatott fegyelmi eljárásnak során különféle okok merültek fel, melynek következtében a fegyelmi iratokat a kereskedelemügyi minisztériumból a bünvádi eljárás megindítása végett azonnal áttették a királyi ügyészséghez, a honnét a minapi tárgyalás során a budapesti büntetőbíróshoz kérték át a *Szterényi* féle fegyelmi iratokat. E szerint a kereskedelemügyi minisztérium már ebből az okból, hogy ugyanis a fegyelmi iratok a büntetőbírósnál vannak, azokat közö nem teheti, mert a kérdéses iratokkal immár a bíróság rendelkezik. De mi sem állja útját annak, hogy a fegyelmi iratok, ha azt akár a vád, akár a védelem képviselője kívánja, nyilvánosságra hozassanak. E felett azonban most már egyedül a bíróság határozhat, mivel a fegyelmi ügy iratai a bünper aktáihoz vannak csatolva és ezek felett immár kizárólag a bíróság rendelkezik. Az érdeklődők tehát a királyi ügyészségnél, avagy a büntetőbíróshoz keressék a fegyelmi iratokat és ha ez a büntető perrendtartás szerint megengedhető, a bíróság bizonyára nem fogja megtagadni a jogosult kérését senkinek.

— **Halálos narkózis.** A narkózisnak újabb áldozata van. *Römer* Péter harminchárom éves rendőr, mint Bécsből jelentik, tegnap este három fájó fogát akarta kihuzatni egy fogorvossal. Alighogy az orvos narkóizálta, a rendőr szívzselhűdést kapott és meghalt.

— **A fényképész tanuló panasz.** Abból az alkalomból, hogy a kereskedelemügyi miniszter most kiadott rendeletében a fényképészetet iparnak minősítette, panaszos levelet vettünk. Nem tudjuk, mennyire indokolt a panasz, de azért közöljük a levelet, hátha az esetleges bajon segíthetünk vele. Ime: „Tekintetes szerkesztő ur! A mai napon a minisztériumból rendelet jött, melyben tudatja, hogy a fényképészek ezen az iparos osztályhoz tartoznak. Ha pedig a miniszternek eszébe jutott, hogy a fényképészeket az iparosokhoz számítsa, legyen gondja a tanulókra is, hogy azoknak hetenként legálább egy fél nap szabad idejük legyen Kérem ennek közlését a fényképész-tanulók sorsának enyhítésére. Tisztelettel: egy fényképész tanuló.”

— **Elfogott tolvaj.** Az aradi törvényszék lopás büntette miatt körözte **Kontz** Lajos aradi lakatos-segédet. A körözés régebben folyik elene s ma eredménnyel járt: a rendőrség elfogta **Kontz**-ot, s átadta az ügyészségnek, ahol azonnal letartóztatták.

— **Öngyilkos postafőtiszt.** Egyik pozsonyi szállóban szerdán reggel **Vajda** Mór postafőtiszt agyonlőtte magát. Vajda a soproni posta-távirda-igazgatóságánál a táv rda-építészeti osztályban volt alkalmazva. Feleségének levelet hagyott Az öngyilkosság oka, úgy látszik, anyagi zavarok.

— **Az aradi Kossuth szoborra** ujabban a következő adományok érkeztek be: Parázs-kör 8 kor., Pótgyűlés 10-80 kor., Panker leánya menyegzőjén 10 kor., Roth Jenő (Margit alapra) 2 kor., Világosi fogadás 20 fillér, Kerékpár klub 50 kor., Lloyd-társulat 100 kor., Lehrman Viktor (Margit alapra) 10 kor., Kell Lipót esküdtíj 20 kor., Povázsay Soma Pécska 6 kor., Berta István Simánd 9-36 kor., Társaság 40 fillér, Az aradi polg. tanítványok 80 éves találkozásán 35 kor., Bácskay Béla 50 kor., Pótgyűlés 1-70 kor., Acsev. személyzete 2-40 kor., Első aradi takarékpénztár 500 kor., Szidor János 5 kor., Zsidó komaegylet 10 kor., Jászberényi osztálymérnökség 209. sz. gyűjtőívén: Schwertner Imre 2 kor., László Manó 2 kor., Domokos Albert 2 kor., Csordás János, Blaskovits Sándor, Vörös Ferenc, Gramantik József, Mezei Károly, Németh Jakab 1—1 kor., Nyiri János, Pásztor József, Nappé Adolf 50—50 fillér, Lábó Lajos, Sinkó Sándor, Varga Lajos, Varga János, Sándor József, Vámos Antal, Oláh János, Boztek János, Gyöngyi József, Barna Pál, Szarka Ambrus, Rostás András, Gyarmati Sándor, Beszei József szállító, Erdélyi Tivadar, Krieger Emilné 40—40 fillér, Horti Mihály 30 fillér, Varga Pál, Vigyázó János, Kovács József, Kövér József, Gál József, Gál Józsefné, Bátor Ferenc, Kiss István, Szarvas Gergely, Mező László, Király András, Vig Márton, Vágó Imréné, Zöldi Kálmán, Nagy István, Czaganyiets Kálmán, Káplár Pál, Zirczi Menyhért, Alapi István, Vágó István, Czétényi János, Gulyás András, Mirczos András, Molnár Sándor, Töröcsik Ferenc, Varga Pál, Hajszai György, Nyiri András, Kovács Pál, Földi Balázs, Pethő József I., Csécsi János, Pethő József II., Cseh Ferenc, Barna Imre, Földes Mihály, Kun Péter, Kállai István, Kun Ferenc, Zana Mátyas, Nyiri László, Bunicza Mihály, Székely Lipót 20—20 fillér, Császár Lőrinc 10 fillér, összesen 28 kor. 90 fillér. Aradi fűtőház 213. sz. gy. ivén: Fényes Kálmán 1-60 kor., Rosenblum Simon, Wammer Géza, Gubik Pál, Meskó István, Somló Antal, Zetnbach Gyula, Kámény Nándor, Tihanyi János, Olivashatlan, Teleky Gyula, Koványi Mátyas, Soket Béla, Szilvássy György, Várfalvy Antal, Sziklai István, Vlascits József, Bálint Elek, Valent Sándor, Daksz Lajos, Kanabé Lajos, Borszéki Ferenc, Molnár Béni, Sziklos Albert, Horváth Béla, Szabó János, Vámosi Lajos, Kardos Jakab, Harsányi Sándor, Balatoni Mihály, Bartus András, Gerós Adolf, Sárkány Antal, Honti Jakab, Győri Gyula, Hiry Gyula, Marosi Ferenc, Nagy István, Király Károly, Huszerl József 1—1 kor., Basch Ferenc 60 fillér, Korányi Lajos, Csobai Pál 40—40 fillér, összesen 42 korona. Aradi kereskedelmi és iparkamara 35. sz. gy. ivén: Aradi kereskedelmi és iparkamara 100 kor., Kistyóry János 20 kor., Funkelstein József, Gebhart István, Weisz Sándor, Bing Ede, Bing Vilmos, Eles Armin 10—10 kor., Reinhart Gyula, Singer Gyula, Marschall Lajos, Urbán István 5—5 kor., Rosmanith Albert 2 korona. Összesen 202 korona. Alladék 14,857 korona 86 fillér.

— **Családi dráma.** Eszékről táviratozzák: **Petz** Ferenc napszamos tegnap este összetűzött feleségével, a kivel csak három hónapja kelt egybe és a veszekedés hevében agyonlőtte az asszonyt, azután megszökött. Anyósára is rálőtt, de nem találta. A rendőrség nyomában van.

— **Aki részegen lop.** E hó 9-én özv. Réner Andrásnének Trombita-utca 9. számú lakásáról ágyneműt és ruhaneműket loptak el. A rendőrség megindította a nyomozást s a tolvajt ma sikerült kézrekeríteni Szappanos Lajos büntetett előéletű alak személyében. Szappanos avval védekezik, hogy részeg volt, mikor a lopást elkövette, sőt akkor sem volt józan állapotban, mikor a lopott holmikat eladta.

— **Sirkosoruk Mindenszent napjára** **Porter** Vilmos Nagy Aruházában. A vidéki közönséget figyelmessé tessük, hogy a művirág-koszoruk

már most rendelhetők meg Porter Vilmos Nagy Aruházában. Ajánlatos a rendelést mielőbb megtenni, mivel az utolsó percben nagyobb lesz a torlódás. A koszoruk igen szép, izléses kivitelűek, s megrendelhető bármely virág összeállítás. Az árak a nagyság szerint a következők: 1 frt., 1 frt. 50 kr., 2 frt. 50 kr., 3 frt. 50 kr., 4 frt. és 5 forint. Tájékoztatásul megemlítjük, hogy például az öt forintos koszoruk magassága körülbelül másfél méter. A csomagolás és postai elszállítás igen figyelmes és gondos.

— **Dentolin fog-crème** a legkedveltebb fogszépitő. 1 tubus 50 fill. Vojtek és Weisznál, Aradon.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy **Révész** Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadságtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselősséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

A kedves apáca-nénik.

(A zárda borzalmairól.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, október 16.

Az *Aurore* legújabb száma egész Franciaországban megdöbbenést keltő leleplezéseket közöl a kongregációk nevelőintézetében uralkodó botrányos állapotokról. Ezuttal a *toursi* Notre-Dame-De-Charité zárdáról van szó, ahol még nagyobb szörnyűségek történtek, mint a nancyi Bon Pasteurben. A zárda növendékeinek vallomása alapján a minap vizsgálatot tartottak a kolostorban s rettenetes dolgoknak jöttek nyomára. A növendékek nagyrészt apátlan-anyátlan árvák vagy lelencek, akikért Tours városa évenként 1400 franknyi díjat fizet. Látható tehát, hogy nem romlott gyermekek büntetése; hanem boldogtalan kisdedek fölnevelése a cél s hogy ezt hogy teljesítik az irgalmas apácák, arról az alábbiakban lesz szó:

Tanításról az iskolában szó sincs. A legtöbb növendék irni, olvasni sem tud s csak az inspicáló direktornak kedveért oktatnak egy-két leánykát, hogy a nyilvános vizsgálaton jól feleljenek. Egyébként a serdülő leánykákat és gyöngye kisdedeket arra használják, hogy keserves, kemény munkával pénzt keressenek a kongregációnak. A munkaidő reggeli öt órától esti kilenc óráig terjed s csak délben van néhány pernyi pihenő. A növendékeknek nem szabad idegenekkel vagy rokonaikkal szoba állani s munka közben egymással sem beszélhetnek. Az ilyen nevelési rendszernek láthatólag a gyermekek szellemi fejlődésének megakadályozása a célja.

A boldogtalan gyermekek legcsekélyebb vétségükért szigorú, szinte embertelen büntetésben részesülnek. A rabszolgakereskedés idejében bizonyára nem szenvedtek annyit a rabságban sanyalódó négernek, mint a *toursi* zárdának ártatlan növendékei. Az *Aurore* meg is említi a hohérszolgálatot teljesítő apácák neveit. A diszes névsor: Marie Sainte Rose de Coeur de Jesus, Marie Sainte Dorothée, Marie Saint Jean l'évangéliste, Marie Saint Louis de Gonzague, Marie Saint Fereol és Marie Saint Gabriel. Valamennyien méltó utódai Torquemadának s buzgó terjesztői az inkuizíció tanainak. A derék apácák, az *Aurore* szerint, az alant következő büntetéseket eszelték ki növendékeik számára:

A kereszt büntetése. A szerencsétlen gyermekek hasra kell feküdni tanítónője előtt s nyelvvel száz vagy kétszáz keresztet rajzolni a porral, sőt undorító piszokkal fedett padlón. Végül meg kell csókolni a tanítónő lábát.

A vizpróba. A vizpróba itélt gyermekek kényszerzubbonyt huznak s fejjel lefelé vízzel telt dézsába lógatják, míg el nem vesztik eszméletét.

A kényszerzubbony. Ez az Irgalmas Szüzek zárdájának legkedveltebb büntetése s a legkisebb vétség miatt is alkalmazzák. A gyöngye, testileg lelkileg meggyötört gyermeket két hétre kényszerzubbonyba bujtatják s Marie Sainte Rose de Coeur de Jesus, a büntetések végrehajtója, sárral, ocsmányságokkal keni be arcukat. Ulykor csigákat, undok hullókat és piszkot dug a szájukba és tövisekkel megvérzi testüket.

A pince. A növendékeket kötélben patkányokkal és egerekkel telt sötét zugba eresztik, melynek falairól csurog a nedvesség.

A halottas kamra. Ez a legkegyetlenebb és legembertelenebb büntetés. A vétkes gyermeket a halottas-kamrába zárják, miután előzőleg borzalmas történeteket meséltek nekik. A szájalomraméltó kisdedek nagyrésze megtöbolyodik a halottas-kamrában töltött éjszakák következtében.

A legenyhébb, de a legjövendősebb büntetés a *hajvágás* s ebben minden növendék részesül egynéhányszor. A levágott haj ára az apácáké.

Az *Aurore* legközelebb új leleplezéseket fog közölni a kongregációk nevelőintézetének borzalmairól.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.*

Sártenger az állomásnál.

Igen tisztelt szerkesztő ur, sziveskedjék alábbi panaszunknak becses lapjában helyt adni.

A mióta beállott az esős, nedves idő, csaknem lehetetlenség az állomáshoz jutni annak, aki gyalogszerrel teszi meg az utat. Ennek oka az, hogy a Mittelmann-féle gyártól kezdve, egész a lóvasuti végállomásig hatalmas sártenger marasztalja a vasúthoz igyekvőket. Legnagyobb a sár s legjárhatatlanabb az ut a lóvasut udvarán, mely tulajdonképen gyalogjáró lenne, de itt nem lehet átmenni anélkül, hogy az ember térden felül be ne sározná magát.

Más városban éppen a vasúthoz vezető utak a leggondozottabbak, mert ott van a legnagyobb forgalom. De nálunk Aradon ez az ut a legpiszkosabb, s az Aradra érkező idegenek szép impressziókat nyernek a város felől, ha mindjárt megérkezésükkor térdig járhatnak sárfüldőben.

Felhívjuk a hatóság figyelmét erre a tartathatlan állapotra. A városi kövezési alap talán még sem olyan szegény, hogy éppen ezen fontos gyalogjáróra ne lehetne egy pár téglát rakni, vagy esetleg az egész utat homokkal behinteni.

Most még csak ősz van s már is akkora a sár, mi lesz majd télen, mikor állandó lesz a havazás s a talaj sokkal nedvesebb lesz, mint a milyen most. Még lehetne segíteni, mert a téli idő beállta előtt az utat nagyon szépen lehet járhatóvá tenni. Reméljük, hogy a hatóság, melyhez kérésünket emeljük, segíteni fog ez állapoton.

Arad, 1902. október 16.

Több gyalogjáró.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Október 16. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogrammon felül sulyban 112—4 fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogrammon felül sulyban 120—2 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 118—9 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 118—9 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felül sulyban 115—8 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 113—5 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 112—4 fillérig.

Sertésleltározás. Október 13. napján volt készlet 47,600 darab, október 14. napján főlhajtattott 1312 darab, október 15. napján elszállítottott 7915 darab, október 15. napján maradt készlet 47,813 darab. — Uzet: Tartott árak mellett változatlan.

* Az ezen rovat alatt közöltétekért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Szeszüzlet.

— Október 16. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 112 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter %, beleértve 70 korona fogyasztási adót.
Szűrt moslék 12:30—13— korona mmásánként.

Budapesti áru- és értéktözsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, október 16

Déltözsde. Buzakinálat mérsékelt, a vételkedv korlátozott. Szilárd irányzat mellett 26,000 métermáza került forgalomba, 2½—5 fillérig drágább áron. Egyéb gabonaművek kedvezők. Időjárás szép.

Zárulat 12 órakor:

Buza októberre	7.25—7.26
Buza 1903. áprilisa	7.28—7.29
Rozs októberre	6.36—6.37
Rozs 1903. áprilisa	6.40—6.41
Zab októberre	5.97—5.98
Zab 1903. áprilisa	6.13—6.14
Tengeri 1903. májusra	5.71—5.72
Repce augusztusra	11.60—11.70

Zárulat 5 órakor:

Buza októberre	7.25—7.26
Buza 1903. áprilisa	7.39—7.30
Rozs októberre	6.35—6.36
Rozs 1903. áprilisa	6.39—6.40
Zab októberre	6.01—6.02
Zab 1903. áprilisa	6.15—6.16
Tengeri 1903. májusra	5.73—5.75
Repce augusztusra	

Zárulat 5 órakor:

Osztárk hitelrészvény	679.25
Magyar hitelrészvény	718.50
Leszámitolóbank részvény	453.50
Rima-Murányi vasmű részvény	480.—
Osztárk-magyar államvasuti részvény	708.50
Közuti vasut	617.—
Városl villamos vasut részvény	325.50

!! Festők és műkedvelők figyelmébe !!

Festőminták, 1793
virágok, táj-képek,
tanulmányfők és szecessziós minták,
C. Klein, Vouga, Le Besque
Fritz Reitz, Pinchard, Sievers,
remek festményeinek kitűnő re-
produkcói érkeztek

INGUSZ I. és FIA

könyv- és műkereskedésébe
Aradon, a Templom- és Kazinczy-utcák sarkán.
a hol kitűnő minőségű olaj- és
aquarel-festékek, paletták, ecsetek,
rajzpapírok, festék felszerelések dobozban,
fatárgyak, festékek stb. kaphatók.

Mi kell a Szüretre?

Mustmérő „Dr. Pillitz“, kizárólag
magyarországi terméshez.

Mustmérő „Klosterneuburger“,

Mustmérő „Wagner“,

Mustmérő „Oeschlé“,

hőmérővel

és anélkül kapható

Egri L. és Társa
Arad, Szabadságtér 18.

Városl és megyei telefon 355.

NAPIREND.

Október 17. Péntek. Róm. kath. naptár: Hedvig. — Protestáns naptár: Hedvig. — Izraelita naptár: Succoth 2 nap. — Görög-keleti naptár (október 4.): Hierót. — A nap két 6 óra 7 perckor, nyugszik 4 óra 51 perckor. — A hold két 5 óra 4 perckor, nyugszik 6 óra 6 perckor.

Kölesy-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton delőtt 11¼—12¼ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1¼—2¼ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett illesterem.

Időjárás. A központi meteorológiai-intézetnek Aradról küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Változékony, enyhe, sok helyütt csapadék.

CSARNOK.

Jegyzetek

az aradi vár ostromáról.

Irtá: Galsai Kovács Ernő, [28]

1848—49. honvéderőnagyt.

(Folytatás.)

A mi csapatainkra ez a nap nagy hatást gyakorolt. Eddig honvédeink csatáiban többnyire csak kudarcot vallottak. Először s bántó megjegyzések keltek tehát szárnyra; így a mi derék békési fiukból álló 80 ik zászlóaljunk, a mely nem is volt kellően fegyverkezve, és hiányos öltözete folytán nem bírt imponáló kinézéssel, a mellett, mint itt láttuk, bátorság nélküli őrnagya volt s azonkívül br. Bornemisza József első századosa egy ágyu mozdonyon gyáván megfutott: csak futó zászlóaljnak neveztek.

A csata után, a melyben kisebb-nagyobb mérvben majd minden zászlóaljbéliek részt vettek, honvédeinkben az önértzet kezdett felébredni, mert látták, hogy csak bátorsággal kell bírniok, hogy az ellenséget, bármilyen számos is legyen az, megverjék.

Ezzel a nappal s annak tényleges és morális eredményével tehát meglehetősen elégedünk, rosszul kezdődött, de jól végződött!

Itt ismét bebizonyult, hogy a magyar nemzet harci ereje a támadásban rejlik; a magyaroknak támadni kell; védelme nem való! Védelmi csatát vele nem küzdhetünk; az nem az ő természete! Ezt bizonyította a mai nap is.

Nevezetes szerepet vitt a csatában az abban fegyvertelenül résztvevő Bockó Dániel kormánybiztos, a ki a rohamra menő 29-ik zászlóalj élén rohant előre, felemelt bottal kezében, Asztalos Sándor mellett, golyók és röpennyük zápora közt.

Mindég emlékezetemben fog maradni az a kép, midőn vagy száz lépésnyi távolságban, a minoriták zárdája elől, láttam a templom-utcából puskaropogás és golyózápör közt, szuronyt szegezve előtörni a 29-ik zászlóaljat, élén Asztalos Sándor, kezében a kibontott zászlóval és mellette az öreg Boczkó Dánielt, egy őszbeborult, törődött ember, kezében felemelt bottal.

Tőle nyert bátorságot az egész csapat Asztalos Sándorral együtt, aki már a Csálai-erdő mellől vissza akart vonulni Battonya felé. Bockó unszolta Asztalost a városba való előnyomulásra, míg végre, bár órák elteltével, de nem későn, valóban segítségünkre érkezett.

A második elhatározó döntést pedig a 38-ik zászlóalj Villám őrnagy vezénylete alatt tette. Midőn ugyanis az ellenség segítséget kapva újra előre nyomult a főtér felé és a 29-ik zászlóalj előnyomulását megakasztotta, éppen akkor tört elő a szintén visszaérkezett 38-ik zászlóalj, nyomában a hasonlóan odaérkezett békési önkéntesekkel, Szentiványi Kázmér őrnagy vezénylete alatt, kiknek támogatása mellett azután az ellenség megtört és elkergettetett.

Midőn a 29-ik zászlóalj a zsidótemplomtól rohanva előre nyomult, meglátták a rácok ezeknek a fekete-szürke köpenyüket, elkezdtek kiabálni, hogy a franciák jönnek, mi őket még jobban elremitette. Mert a 29 zászlóalj felszerelésénél nem lévén kéznél a világos-szürke gyalogsági köpeny-posztó, setét fekete szürke posztóból lett azoknak a köpenye kiállítva, a mi azután azoknak utasabb kinézést adott.

A 38-ik zászlóalj, mely eleinte Vironyeszky vadászokból állott, szintén tökéletes szép új fegyverzet, felszerelés és öltözettel bírt, de a köpenyök posztója közönséges szürke volt.

Ezen csatákban, a mint láttuk, a 30-ik zászlóaljnak, vezénylője nem volt, mert Nagy Jenő őrnagyunk és Bornemisza első századosunk Battonyára szaladtak, ennél fogva mi minden egységes vezénylet nélkül harcoltunk, minden század a saját belátása és bátorsága szerint. Mindenki úgy tett, a hogy azt jónak látta, melynél fogva ezen zászlóalj döntő cselekményt nem vihetett véghez. Harcoltunk mi szótszórván, feltűnés nélkül, kisebb csapatokban a városban, úgy szintén az 58-ik zászlóalj is, melynek őrnagyát, Tóth Endrét, egy már öreg régi gyalogságbeli tisztet, szintén nem láttuk az egész csata lefolyása alatt.

Azonban az ellenség első támadását vele vívtuk és békési szabadsapatbeliekkel együtt harcoltunk változó esélylyel, míg végre megérkeztek a 29-ik és 38-ik honvéd zászlóaljak és a békési önkéntesek, a mikor az ellenség végleg meg lett verve.

A Hunyadi- és Lohel-huszárok ezen csatában részt nem vettek, a városon kívül voltak tartalékban.

Mire ezen események végződtek, már este lett és én szétnéztem a városban, hogy hol pihenhetjük ki fáradalmainkat.

Végre századdal a Pesti-utcába mentem és hogy szükség esetére a század együtt legyen, valamennyien egy közönséges helyiségben és udvarában telepedtünk le.

Az éjjel át az ellenség bennünket nem nyugtalanított, de a várból kiküldött emberek által a Maros partján levő nagy sóraktár-épületet feigyujtatták, mely azonban oly csendben égett le, hogy mi mit sem vettünk észre s így pihenhetünk a nagy fáradalom után.

(Folytatása következik.)

Selyem-blousok frt 2.35 és magasabb — 4 méter — valamint „Henneberg-selyem“ fehér, fekete és színes 60 krtól frt 14.65 méterenként. Mindenkinek vám- és postamentesen a hához küldetik. Schweicba dupla a postabér.

HENNEBERG G. selyemgyáros
(külf. cs. és kir. udv. szállító) Zürich.

Nemzeti színház.

Bérlet 17. sz.

Páratlan.

Pénteken, 1902. évi október hó 17-én:

Az ember tragédiája.

Dramai költemény. Irtá: Madách Imre. Színre alkalmazta: Paulay Ede. Zenéjét szerzette: Erkel Gyula.

SZEMÉLYEK:

Rafael angyal	Gőz Aranka.	Crispos	Győre Alajos.
Gábor angyal	Szabó Irma.	Thersites	Tukorai L.
Mihály angyal	Daróczy Ilka.	Catulus	Ternyei L.
Lucifer	Zilahy Gyula.	Cluvia	Parlagi K.
Adám	Csiky László.	1. boszorkány	Follinuszné.
Eva	Gazdi A.	2. boszorkány	Pajor Agnes.
Föld szelleme	Németh J.	Udvaronc	Marházi M.
Rabszolga	Gózon Béla.	Tanítvány	Szabó József.
Kimon	Garai Ilonka.	Nyegle	Békés Gyula.
1. demagóg	Füredi J.	Anyá	Csigaházi E.
2. demagóg	Juhász S.	Munkás	Békessy Gy.
Egy a népből	Sarkadi A.	Aggastyán	Polgár S.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTÉR.*

BORHOZ LEGJOBB!!

KITUNO ASZTALIVIZ

NYÁLKAOLDÓ GYÓGYITAL.

Telefon 369. szám.

Telefon 369. szám.

Holtzer József

uri szabósága
Aradon,
Vörösmarty-utca 1. szám.

Női felöltők,
gallérok, köpenyek,
kabátok.

Férfi, fiu, gyermek-
ruhák, felöltők
nagy raktára.

1542

Oriási választék, meglepő olcsó árban!

Pontos kiszolgálás!

Lutányos árak!

Magy. kir. Államvasutak.

142717—1902. sz.

Pályázati hirdetmény.

Az alulírott igazgatóság a magy. kir. államvasutak czéljaira az 1903. évben kisebb mennyiségben szükséges mühelyi műfák, különféle fak és faalkatrészek szállítását biztosítani szándékozván, ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szállításra vonatkozó részletes módozatokat és szükségleti kimutatást magában foglaló „ajánlati felhívás” vallamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál, az országos iparegyesületnél, a m. kir. kereskedelmi muzeum igazgatóságánál, valamint a magyar kir. államvasutak üzletvezetőségénél megtekinthető és a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési (A. III.) szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73. sz. II. em. 44) az ajánlattételre szolgáló űrlapokkal együtt kapható.

A pályázati feltételek kiegészítő részét képező 122291—96. sz. általános, valamint a mühelyi czélokra szükséges fak szállítására vonatkozó 82144—98. sz. különleges szállítási feltételek a magy. kir. államvasutak budapesti nyomtatványtáránál szerezhetők meg. A szabályszerűen kiállított, ivenkint egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve és a borítékon ezen felirással:

„Ajánlat 142717—902. számhoz” ellátva legkésőbbben folyó évi október hó 21-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályában átadandók, illetve posta útján ugyanoda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott mennyiség értékének 5%-a készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban az ajánlatok benyújtására kitűzött határidőt megelőző nap déli 12 óráig az alulírott igazgatóság budapesti főpénztáránál leteendő.

Később benyújtott ajánlatok, valamint az olyanok, melyek nem pontosan és nem a részletes módozatok behatása mellett tételnek, valamint az olyanok is, a melyekre nézve az előirt bánatpénz le nem tétel, nem vétetnek figyelembe.

Budapest, 1902. évi szeptember hóban.

A. m. kir. államv.
igazgatósága.

(Utánnomát nem díjaztatik.)

Magy. kir. államv. üzletv. Szeged.

24995—1902. I. szám.

Pályázati hirdetmény.

A magyar kir. államvasutak szegedi üzletvezetősége az 1903. évben, esetleg a további két évben szükséges különféle anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A szükségletet képező anyagok a következők: Építő homok, rostátlan bányá vagy folyam kavics, rostált bányá vagy folyam kavics, darabolt kavics, terméskő (nagyobb darabokban), oltatlan fali mész, téglaneműek, faggyu, szerszámnyelek, veteményezési anyagok.

Az ivenkint egy koronás okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb 1902. évi október hó 25-én déli 12 óráig a magy. kir. államvasutak szegedi üzletvezetőségének anyagbeszerzési osztályához nyújtandók be, vagy postán oda beküldendők.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%-a legkésőbb 1902. évi október hó 24-én déli 12 óráig a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál leteendő.

A szállításra nézve mérvadók és kötelezők a 122291—96. sz. általános és az egyes anyagokra vonatkozó különleges feltételek.

A szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltatnak, mely az üzletvezetőségeknél és a hazai kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthező.

Ezen ajánlati felhívás a szükséges ajánlati űrlapokkal az alulírott üzletvezetőségnél ingyen megszerezhető vagy kívánságra postán megküldetik.

Bánatpénz nélkül, elégtelen bánatpénzzel, a határidőn túl beérkező vagy táviratilag tett ajánlatok, ugyszintén olyanok is, melyek az előirt feltételeknek nem felelnek meg, végül pótajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Szeged, 1902. évi szeptember hóban.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

Megérkeztek

a legújabb divatu

fiu gyermek és leány

kalapok! sapkák!

a vadászati idényre fegyverek!

Táskák és töltények.

ZIMMERMANN és EISELE

a „Zöld papagájhoz”.

1671

ARAD, Templom-utca sarkán.

Nagy raktár lópokrócokban.

Ezrekre menő hálairattal elismert egyetlen és kitünő hatású

tyukszemirtó-szer

a Hajós-féle

ANAGALLIN.

Tyukszem, szemölcs és mindenféle bőrkeményedést biztosan és gyökeresen eltávolít.

Ára egy üvegnek 70 fillér.

MUNDAN

legújabb és legkitünőbb amerikai folttisztító viz.

Mindenféle ruhaszövetből zsír és egyéb foltot azonnal eltávolít anélkül, hogy a szövet színét megtámadná avagy azon a más tisztítószerrel szokott foltkarikát idézne elő. **Mundan** nem gyulékony, kezelése nem jár veszélylyel.

Egy 200 grmos üvegnek az ára 25 krajczár.

Phenol-sav.

Poloska kiirtására egyetlen biztos hatású szer, alkalmazása igen egyszerű, egy párszori beecsetelés után meglepő eredmény érhető el. — **Ára egy üvegnek 35 krajczár.**

A fenti szerek csakis

652

Hajós. Árpád

gyógyszertárában kaphatók

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudakozódásnál kérjük a hirdetés alatt levő számokra hivatkozni.

As apró hirdetések előre fizetendők.

Felvilágosításokat teljesen, ingyen ad és hirdetések felvételét a kiadóhivatal: József főherceg-ut 22. szám.

Telefon szám: 151.

Ezen rovatban minden szó egyszeri beiktatásának ára 4 fillér, vastagabb betűből 8 fillér. — Cselekedet kereső vagy cselédnek ajánlkozó apró hirdetés 20 szögig 50 fillér, minden további szó 4 fillér. — Hirdetési levelezőlapok 50-60 fillérért és 1 koronáért kaphatók lapunk elárúsító helyein.

Apró hirdetésekre
szolgáló levelezőlapok kaphatók
ARADON:

Révész Nándor

könyvkereskedésében, Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

Ifj. Klein Mór

könyvkereskedésében, Atzél Péter-utca.

Kerpel Izsó

könyvkereskedésében, Andrássy-tér.

Kubina Béláné

papírkereskedésében, Hunyadi-utca.

Keppich Zsigmond

papírkereskedésében, Andrássy-tér.

Ozv. Hammerschlag L.-né

dohánytőzsdéjében, Andrássy-tér.

Lészay Sándor

dohánytőzsdéjében, Andrássy-tér.

Kis tőzsdében

Templom-utca.

Kohn László

Waggongyárban.

Hoffmann József

füszerkereskedésében, Forray-utca.

Bauer Gyula

dohánytőzsdéjében, Andrássy-tér.

Kiadó lakás!

Battyányi-utca 23. számú házban egy 5 szobás lakás a szükséges mellékhelységekkel kiadó. 1766

Tűzmentes pénz-szekrényt

keresek megvételeire. Levélbeli ajánlatokat méret és árral a kiadóhivatal „B. G.” jelige alatt továbbít.

Tanulók

heti fizetéssel felvétetnek az Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdájában és könyvkötészetében.

Magyar-német Bonne

éves bizonyítványokkal gyermekek mellé ajánlkozik szerény feltételek mellett. Szíves megkeresések „Szorgalmas Bonne” jelige alatt a lap kiadóhivatalába kéretnek. 1796

Villanyos házi csengő
bevezetést,

Villanyos házi csengő
javítást,

Villanyos csengő
évi jókarban tartást,

Házi telephon
szerelést szakszerűen és jutányosan készít 1792

Kalmár József
villanyműszerész, kerékpár és varrogépraktár és javító műhelye
ARAD, Salacz-utca 2.

Borszivattyúk

3 évi jótállással (ingyen javítás) árak 90 koronától feljebb.

Hozzávaló első minőségű **gumicsövek** 3 koronától feljebb. Fejtőképesség óránként 3000 litertől feljebb.

Hönig Frigyes

harangöntőnél

Arad, Rákóczy-utca 28. sz.

Ugyanott 1686

tüzi-fecskendők és kutak

valamint javítások elfogadtnak.

Szép fogak!
csakis

DENTOLIN

fog creme

használatát által nyerhetők.

Egyszeri használat után mindenki megkedveli.

Egy tubus 50 fillér.

Legjobb bevásárlási helye mindennemű

**illatszerek,
szappanok,
fogkefék,
fogporok,
fogpasztak,
szájvizek,
hőlgyporok,
arczcremek,
arcvizek,
hajszeszek,
szivacsoknak.**

A legmagbízhatóbb minőségekben

mindennemű

ORVOS-SEBÉSZI

és

SZÜLÉSZETI

kötszerek.

LEGOLCSÓBB ÁRAK!

WOJTEK ÉS WEISZ

drogueria és parfumeria nagykereskedése ARADON. 1710

Telefon 322.

Első rendű hasított
Tölgy

szőlőkarók

6 és 7 láb hosszúságban kaphatók a legjutányosabb árban a ternovai állomáson.

Klein B. Vilmos

Arad Petőfi-utca 1. sz.

A karók kocsival is elvihetők a tuczi országút melletti raktárból. 704

Zálogcéduiákat,

tört aranyat, ezüstöt és ékszer-tárgyakat készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban vesz

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész

ARAD, TEMPLOM-UTCZA

Minorita-palota.

Alkalmi vételek folytán legolcsóbb bevásárlási forrás!

Arad legnagyobb 1746

óra és ékszer-raktára.

TELEFON 438

Naponta friss, még harmatos

csemege szőlő

kapható 1797

5 klg. kosaranként

90 krajczárért.

Erzsébet-körut 7. sz.,

a Petőfi és Eötvös-utca között, a Lyceummal szemben.

Telephon szám 478!

Wormser Antal

ARADON,

Lázár Vilmos és Deák Ferencz-utca sarkán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát

Női gallérok, felöltők, köpenyek és kabátokban.

Nagy választék: 1798

Férfi-, fiu- és gyermek-ruhák, felöltők és téli kabátokban.

Telephon szám 478!